

"SINGEL 33"

14e jaargang - no. 10

OKTOBER 1983

REDAKTIE:	Fabienne America (voed. dienst)	toestel	2272
	Peter Beenackers (deb. adm.)	"	2193
	Kees Brinkman (pat. vervoer)	"	2000
	Marjan van Dongen (voed.ass. 14)	"	2428
	Bob Leclercq (pers. zaken; koörd.)	"	2404
	Peter Weterings (centr. keuken)	"	2426
	Rinus Wijnings (centr. keuken)	"	2426
	Omslagontwerp: Rinus Wijnings		
	Redaktie-adres: Postbus Singel 33 (interne post)		
	Wilhelminasingel 33, 4817 JX Breda (externe post)		

Bedankjes	2
Hoe geëmancipeerd zijn damesbladen?	2
(Nieuwbouw)berichten VIII B	3
Hovenier als therapeut	4
Van de ko(o)k	8
'Gif mar un pilske'	10
Terugblik zeskamp 1983	11
Verslag zeskamp	12
Dio zeskamp 1983, hoezo koud	13
Eindexamen Esvaom augustus 1983	15
200 Jaar ballonvaart	16
PGGM berichten	18
In memoriam drs. A.J. v.d. Made	20
DIO programma	21
Hoe zou u willen bezuinigen?	22
S.I.Z. medewerkers in het nieuws!!!	26
F.C. Ignatius winnaar in Tilburg	27
"Zoekertje"	27
Dio Bingo	28
Krakende wagens lopen....	29
Kipje	29
De jacht	30
15 Jaar Dio	31
Nationale ziekendag 11 sept. 1983	32
Direktiededeling	32
De Bekentenis	33
Video-avond 5 jaar zeskamp	35
Alles op één kaart?	36
Wist U dat.....	37
Uitslag Dio Vakantie Fotowedstrijd	38
Karnaval 1984	40
Wie wordt het duizendste Dio-lid?	41
Personalialia	42
Eervolle vermeldingen Dio-vakantie-foto-wedstrijd	44
St. Nicolaas is weer op komst	46
OR-informatie	47

BEDANKJES

Mijn hartelijke dank voor de belangstelling en de bloemen van Directie en DIO, en personeel welke ik tijdens m'n ziekte mocht ontvangen.

Ellen Verdonschot
Adm. Dienst

* * * * *

Hierbij wil ik Directie, CMD, Röntgenafdeling en kollega's hartelijk danken voor de bloemen en andere attenties die ik tijdens mijn verblijf in het ziekenhuis en de tijd daarna mocht ontvangen.

Kees Wiegeraad
Röntgenarchief

* * * * *

Hierbij wil ik graag de Directie, DIO en kollega's heel hartelijk bedanken voor de mooie bloemen en attenties die ik tijdens mijn ziek-zijn mocht ontvangen. Ook afd. 21 bedankt voor de goede verzorging.

Joop Mutsaerts,
Adm. Dienst

HOE GEËMANCIPEERD ZIJN DAMESBLADEN?

BESTE LIBELLE

Toch hetzelfde aantal calorieën

In het artikel *Zes pond slanker met het melkdiët*, Libelle nr. 14, worden er twee overzichten van calorieën gegeven. Er staat in: de opgegeven hoeveelheden zijn per 100 gram. Gemiddeld gebruikt u per kopje 10 gram. Dit laatste gaat echter niet op voor de imitatie-koffiemelkpoeder. Hiervan wordt namelijk maar 3 gram per kopje gebruikt. Wat de calorieën betreft komt dit dus (ongeveer) op het zelfde neer als koffiemelk (10 % vet).

Dhr. J. Sebregts,
hoofd Voedingsdienst
Ignatiusziekenhuis,
Breda

Libelle nr. 14

Wat doet u in uw koffie?

koffiemelk (met 7,8% vet)	141 kcal (592 kJ)
koffiemelk (met 10% vet)	165 kcal (693 kJ)
halfvolle koffiemelk	113 kcal (475 kJ)
magere koffiemelk	76 kcal (319 kJ)
koffieroom	205 kcal (861 kJ)
imitatie-koffiemelk	556 kcal (2367 kJ)

De opgegeven hoeveelheden zijn per 100 gram.
Gemiddeld gebruikt u per kopje 10 gram.

Dat we in een dynamische tijd leven wordt met de dag duidelijker. In welke richting die dynamiek ons voert is minder duidelijk. Wij vinden dat die dynamiek ons naar aanzienlijk betere leefomstandigheden moet brengen voor de patiënten en voor diegenen die waar en hoe dan ook werkzaam zijn in ons ziekenhuis.

Je hoort dan wel zeggen, dat het misschien niet allemaal zo nodig is. Dat zijn mensen, die dan wel op een aardig plekje zitten.

Misschien hier en daar, maar wat van bijvoorbeeld 01 en 11, van 02 en al die mensen die in de kelder werken in alles behalve ideale omstandigheden.

Wat te zeggen van het APO-onderzoek, de resultaten daarvan en de financiële en fysieke onmogelijkheid om geconstateerde en reële mankementen te niet te doen. Daar zit je dan wel mee en met de verantwoordelijkheid, die je daar toch voor draagt. En niet alleen.

Je denkt dan wel eens, ik kan ook wel iemand gezond vinden.

Mijn ervaring is, dat alleen op die momenten dat ik me beroerd voel, mensen zeggen dat ik er veel beter uitzie dan op die momenten dat ik me briljant voelde. Dat zijn dan meestal mensen, die niet over de nodige papieren beschikken om iemand gezond of ziek te vinden.

Die alleen naar de buitenkant of zoiets kijken, maar niet in de gaten hebben, dat het binnen niet goed functioneert.

Om dat te zien, is er meer nodig dan een oppervlakte-onderzoek.

Is er meer nodig dan beoordeling van kleur (verf), huid (wandafwerking) en vul verder maar in.

Functioneel is het ziekenhuis oud en hard nodig toe aan vernieuwing. De face-lift heeft het ziekenhuis hier en daar gehad, maar is er niet jonger van geworden.

Ik heb eens een leraar gehad die zei, dat het zo moeilijk was een oordeel uit te spreken over iets, als je niet alle ins en outs kende.

Hij vergeleek dat met impressies die hij op straat had, wandelend door de stad.

Hij vertelde, dat het hem regelmatig overkwam, dat hij achter iemand liep, die hij aantrekkelijk vond.

Maar dikwijls bij nader inzien toch wat anders dan hij dacht te zien.

Hij zei, dat is dan "lyceum" van achteren en "museum" van voren.

*ir. F.J.L. Donders,
directeur-bouwzaken.*

Dit artikel is door Ad Brouwers van de TUINDIENST gelezen in het blad TUIN & LANDSCHAP van 20 juli 1983.

Het leek hem en de redactie van SINGEL 33 zeker de moeite waard dit artikel aan u ter lezing voor te leggen.

Hovenier als therapeut

Werken in groen als middel tot beter welzijn

deel 1.

Voor de doorsnee hovenier zal het werken in het groen een doel op zich zijn, waarmee hij bovendien zijn dagelijks brood hoopt te verdienen. Voor de hovenier/arbeidstherapeut is het „groene” werken slechts een middel; een middel om geestelijk of lichame-lijk gehandicapten er weer bovenop te helpen of op z'n minst hen wat beter te laten functioneren. Tuin & Landschap sprak met enkele die vanuit hun hoveniersop-leiding zich in deze richting heb-ben gespecialiseerd.

Guus Wijchman

De (geestelijke) gezondheidszorg kent vele facetten. Het aantal behandelingsvormen en therapieën is even groot als dat van ziektes en handicaps. Dat heeft vanzelfsprekend zijn weerslag op de wijze waarop bij de verschillende instituten de „tuintherapie” is ingepast in het behandelingsproces van de patiënten of cliënten. Wanneer de kans op daadwerkelijke genezing of terugkeer in de maatschappij nihil is, komt het werken in de tuin in feite neer op het op een positieve manier bezighouden van de patiënt. In zo'n geval kan dan ook worden gesproken van bezigheidstherapie.

Bij arbeidstherapie vormen de werkzaamheden in de tuin een wezenlijk deel van het totale behandelingsschema, dat gericht is op (geestelijk) herstel van de patiënt. De arbeids- of ook wel ergotherapie genaamd, spitst zich vooral toe op wat de gezonde delen van het lichaam nog kunnen en deze vaardigheden zo veel mogelijk op te trainen en opnieuw aanleren. Dit in tegenstelling tot de fysiotherapie waar vooral wordt gewerkt aan het zieke lichaamsdeel.

In het algemeen kan worden gesteld dat bij „tuinieren” als therapie vooral wordt gezocht naar arbeidsintensief werk. Hierbij past geen streven naar de meest efficiënte werkwijze. Het bereiken van het eindresultaat speelt immers niet de belangrijkste rol, maar het werken op zich. Het erkennen van deze gedachten-gang is voor de hovenier, die zich met dit soort werk gaat bezighouden, van groot belang.

Tuinproject één van de mogelijkheden

Bij bijna alle instituten waar tuinieren is opgenomen in het pakket van activiteiten, is sprake van een zogenaamd tuinproject. Een dergelijk project is gelijkgeschakeld met de andere vormen van activiteitenbegeleiding zoals metaal- of houtbewerking, pottenbakken, administratieve therapie en wat dies meer zij.

Heeft u nog interesse in een flatje?

Meestal gaat het om een stukje tuin dat geheel is ingericht en afgestemd op de handicaps van de patiënten. Direct contact met het omringende groen is er vaak niet.

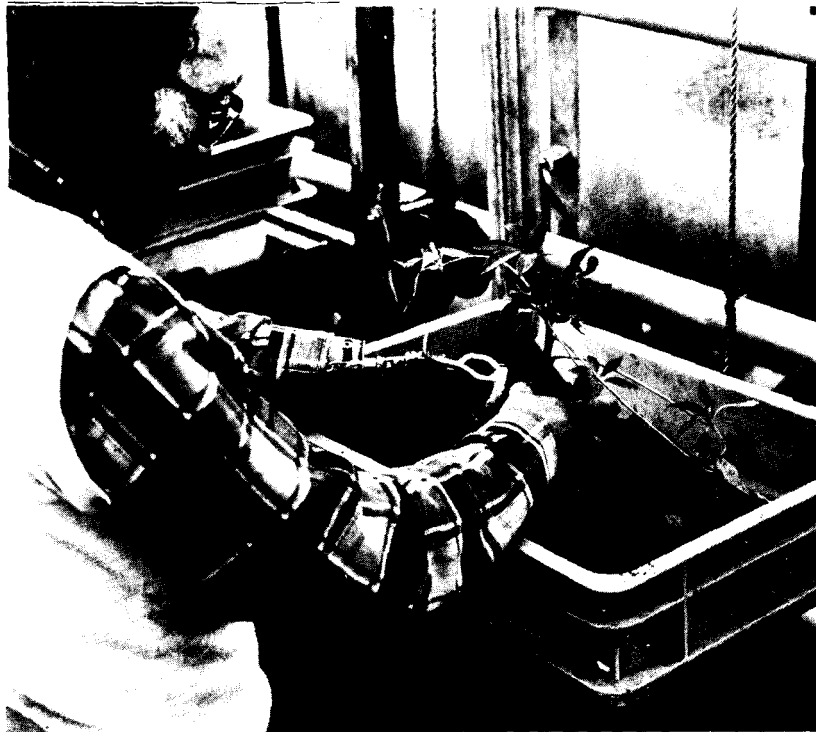
Een voorbeeld van zo'n project is bij voorbeeld de therapietuin bij het Elisabeth Kalishuis in Huizen, een woon- en werkgemeenschap voor meervoudig gehandicapte blinden en slechtzienden. Hier vervult Harry Mevissen de functie van hovenier / arbeidstherapeut.

Accent vooral op eenjarige

„Het is voor de bewoners van het Elisabeth Kalishuis belangrijk dat de werkzaamheden die zij verrichten snel resul-

taat opleveren. Daarom speelt de kweek van aanjarige hier een erg belangrijke rol", aldus Mevissen. De planten worden deels verwerkt door de tuinlieden die verantwoordelijk zijn voor het onderhoud van het groen rond de gebouwen en deels verkocht aan eigen personeel of mensen uit de buurt.

Het teeltschema dat hij heeft opgezet is geënt op dat van de plantsoenendienst van een naburige gemeente. „Het is echter onmogelijk om hier zonder meer vanuit te gaan. Daarvoor ligt het arbeidstempo te laag en kan te weinig op continuïteit worden gerekend. Het was daarom zaak om bij voorbeeld enkele handelingen over te slaan, zoals een keer verspenen, om op deze manier toch nog

Naast het werken met eenjarige speelt de kweek van kamerplanten bij verschillende tuinprojecten een rol — foto MRC

een beetje in de pas te lopen met een normaal schema. Dat had weer aanpassingen van de kweekbedden in de kas tot gevolg", verklaart Harry Mevissen. „Geen aanpassingen dus om efficiënter te kunnen werken maar om in te spelen op de beperkte mogelijkheden van de deelnemers aan het tuinproject.“

Inschakelen bij onderhoud groenvoorzieningen

In Huizen wordt door de bewoners van het huis niet of nauwelijks deelgenomen aan het onderhoud van de groenvoorzieningen rond de gebouwen zelf. Wel worden de mensen ingezet bij het vegen van de verhardingen en het verzorgen van de eigen duiven. Harry Mevissen had een nauwere samenwerking met de twee vaste tuinlieden graag gezien, maar verschil van inzicht in de wijze van omgaan met de bewoners maken dit zijns inziens onmogelijk.

Een reëel aandeel in het groenonderhoud hebben wel de patiënten van het Provinciaal Ziekenhuis (PZS) te Santpoort. „Doch“, zo onderstreept de heer A. Jager, sub-coördinator Parken en Terreinen, „is het werken op zich in het geheel niet belangrijk, het is een middel tot herstel van de patiënt. Dit houdt vanzelfsprekend niet in dat het werk wordt opgedragen dat geen enkele zin heeft, zoals het van de ene hoek naar de andere hoek verplaatsen van een hoop grond en daarna weer terug. Zo wordt door de buitenstaander het werk zoals dat vroeger hier gebeurde, nogal eens beschreven. Zo zal het ongetwijfeld wel gegaan zijn maar bij mijn weten is dat gedurende de tijd dat ik hier werk nimmer meer voorgekomen.“

Arbidsritme trainen

Hovenier / arbeidstherapeut Gerard Blom vindt het belangrijk dat de patiënten van dit psychiatrische ziekenhuis een zeker arbeidsritme terugkrijgen. De patiënt moet volgens hem vaak opnieuw leren zelf een dagindeling te maken.

Daarnaast is het van belang dat begonnen wordt met relatief eenvoudige opgaven zoals harken of schoffelen. „Het goed doen van dergelijke werkzaamheden kan de patiënt weer een stukje zelfvertrouwen teruggeven“, aldus Blom. Het terrein van PZS is circa 100 ha groot. Hiervan is 40 ha park, de rest is bos of weide. Voor het onderhoud van het groen rond de gebouwen zijn vier mensen in vaste dienst. Daarnaast wordt erg veel werk aanbesteed. Een en ander houdt in dat op het terrein talrijke mogelijkheden aanwezig zijn om patiënten zinvol werk te laten verrichten. „Iets dat niet per se op de minst efficiënte wijze hoeft te geschieden. Als handelingen die normaliter met een machine worden uitgevoerd nu met de hand gebeuren dat wordt dit gedaan omdat dit op dat moment past in het behandelingsschema van de patiënt“, verklaart Blom. „Toch staat niets in de weg om de patiënten indien zij hier aan toe zijn, ook met een cirkelmaaier aan het werk te zetten.“

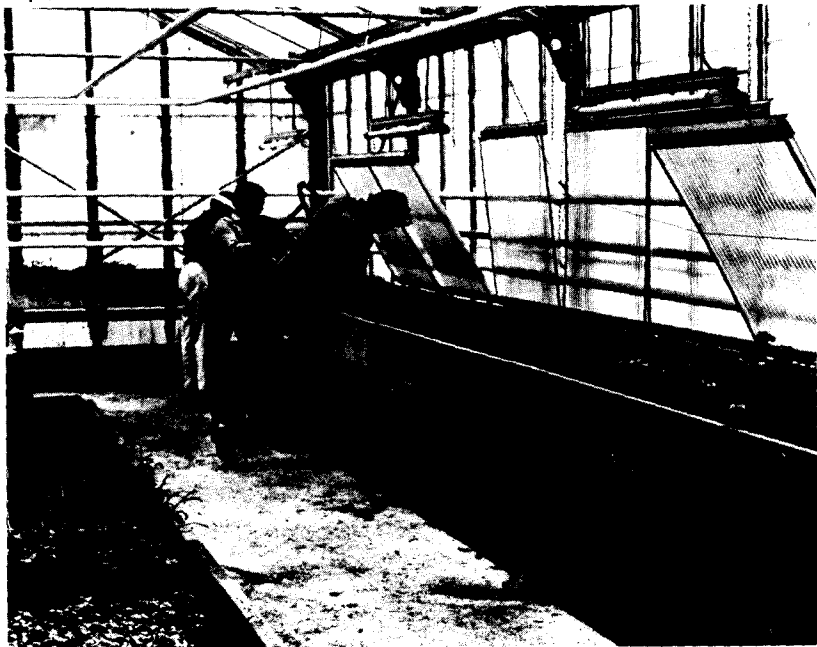
Door de patiënten wordt vaak de voorkeur gegeven aan het gebruikelijke tuingereedschap dat met enkele eenvoudige aanpassingen goed is te gebruiken; ingenieuze maar geheel afwijkende gereedschappen blijven in de rekken hangen

Spitten voorkomt doordraalen gedachten

Veel kleinschaliger is het tuinproject bij het Militaire Revalidatie Centrum (MRC) in Doorn. Hier werken samen ergotherapeute Maaïke van Arkel en hovenier Loek Voorn. Net als in Huizen wordt in Doorn grote waarde gehecht aan een snel zichtbaar resultaat met als gevolg dat ook bij het MRC een belangrijke rol is toebedacht aan de opkweek van eenjarige. Dit heeft ook alles te maken met het feit dat in dit revalidatiecentrum, waar overigens meer burgers (60 procent) dan militairen worden gerevalideerd, de verblijfsduur erg kort is. Gemiddeld is dat niet meer dan vijf maanden. Voor het „afzwaaien" wensen de patiënten toch wel enig resultaat van hun werk te zien. Voor de winter valt men terug op de teelt van kamerplanten.

Maaïke van Arkel, die het tuinieren zuiver vanuit haar therapie-opleiding beschouwt, vindt het werken in groen voor lichamelijk gehandicapten van groot belang. Het leren leven met een handicap brengt vaak grote psychische problemen met zich mee, vandaar dat men in kringen van de ergotherapie graag stelt: „Laat ze maar spitten, dat voorkomt het doordraaien van de gedachten." Voor haar is het ook belangrijk dat voor het werken in het groen vaak geen grote vaardigheid is gewenst, waardoor gemakkelijker passend werk voor de patiënten kan worden gevonden. Hout- of metaalbewerking stelt wat betreft hogere eisen en geeft daardoor sneller frustratie als men daar geen handigheid in heeft.

(wordt vervolgd)

Belangrijk onderdeel van het tuinproject van het Elisabeth Kalishuis is de kas waar eenjarige worden gekweekt

Grootkeuken-menu van M. Wijnings

winnaar Zilveren Pepermolen 1983

Kalkoen-avocado-cocktail

Groene zomersoep

Kalfsgrille Oporto

Tuinbonen

Aardappelpuree

Bavarois Villa Nova

Receptuur
voor 100 personen

Kalkoen-avocado-cocktail

Ingrediënten:

3 kg kalkoenfilet
35 avocado's

Saus

2,6 liter mayonaise
0,8 liter room
0,6 liter ketchup
0,2 liter sherry/cognac
gembarnat, peper, zout, paprika-
kapoeder, tabasco

Bereiding:

De kalkoenfilet wordt afgekookt met een bouquetje van groente en kruiden. Daarna fijngekneden, evenals de avocado. Avocado en kalkoen worden vervolgens in een glas gelegd op een bed van sla en overgoten met de cocktailsaus.

De saus wordt als volgt bereid:

de room wordt opgeklopt tot ze half stijf is. Voeg ze daarna bij de mayonaise met de sherry en de cognac en de andere ingrediënten.

Groene zomersoep

(15 liter voor 100 personen)

Ingrediënten:

1 kg runderpoulet
1 kg beenderen
3 kg bouquet: prei, wortel, selderij, ui, lavas, thijm, foelie, laurierblad, peper, zout.

Garnituur:

400 g tomaten
400 g courgette
225 g maïs
140 g gort
150 g kervel

Bereiding:

Trek een bouillon van de beenderen en het bouquet. Deze wordt gezeefd. De maïs en gortkorrels worden aan de bouillon toegevoegd. Het geheel blijft 20 minuten trekken.

Voeg nu de gesneden courgettes toe. Na 5 minuten kan de con-cassé van tomaat en kervel bijgevoegd worden.

Breng de soep verder op smaak met het zout.

Kalfsgrille Oporto

Ingrediënten:

10 kg kalfsoesters
2 kg cashewnoten
peper, zout, majoraan, rozemarijn, knoflook, olie, rode port
5 kg aardappelpmatjes

Bereiding:

Nadat de kalfsoester is besprenkeld met rode port en is ingewreven met het zout, peper, rozemarijn enz., wordt deze gegrild. (Naar de mogelijkheden van uw huis).

De cashewnoten worden gebrand in de oven of in de olie en zullen als garnituur bij het vlees dienen, evenals de pommes alu-mettes.

Saus

½ l demi-glace saus
0,7 l rode port

Garnituur

50 flinke tomaten
4 kg broccoli-roosjes

Tuinbonen

Ingrediënten:

10 kg gedopte jonge tuinboontjes
100 g bieslook
30 g bonenkruid
250 g boter of margarine

Zou Mason van A.B.P. naar P.G.G.M. overgegaan zijn?

Bereiding:

Tuinboontjes 10 minuten afkoken in water met zout. Afgieten, fijngesneden bieslook en bonenkruid toevoegen, evenals de boter.

Aardappelpuree

Ingrediënten:

10 kg aardappelen
4 l melk
zout, peper en nootmuskaat

Bereiding:

Opspuiten in de gewenste vorm op vetvrij papier en in een hete oven gratineren.

Bavarois Villa Nova

Ingrediënten:

10 l melk
180 g poedergelatine
15 eiwitten
15 eidooiers
1300 g suiker
1 ¼ l slagroom
130 cc marasquin
400 g bananenpuree
100 cc pisang ambon
400 g aardbeienpuree
400 g aarbeien
12 kiwi's

Bereiding:

Los de gelatine op in 0,7 liter melk. Breng de rest van de melk plus 800 g suiker aan de kook. Voeg de opgeloste gelatine toe aan de hete melk.

Verdeel de nu verkregen basis in drie gelijke delen. Af laten koelen.

Sla nu de eiwitten stijf met 500 g suiker.

De slagroom opkloppen.

We hebben de melk-gelatinebasis verdeeld over drie bakken: A, B en C.

Aan A voegen we 400 g aardbeienpuree toe, plus 400 g aan stukjes gesneden aarbeien en een derde van de room en eiwitten. Doorroeren. Schenk de bavarois uit in 100 glazen.

B: marasquinbavarois. Bak B wordt verrijkt met een derde van de eiwitten en de room en 130 cc marasquin. Doorroeren. Schenk voorzichtig uit op de inmiddels gegeleerde aardbeienbavarois in de glazen.

C: aan bak C wordt 400 g bananenpuree en 100 cc pisang ambon toegevoegd, en het resterende eiwit en room. Doorroeren.

Voor u dit mengsel voorzichtig op de twee bovenstaande mengsels in de glazen schenkt, worden plakjes kiwi als garnituur aan de zijkant tegen het glas geplakt.

Voor serveren afwerken met slagroom en aardbei.

Rinus Wijnings

Miljardenstrop voor P.G.G.M.

"GIF MAR UN PILSKE" Geschiedenis over bier (1)

Breda is een bierstad. Deze biercultuur is de direkte aanleiding tot een kleine serie artikelen over een edel vocht. Deze keer speciaal over Breda, dat een roemrijk drinkverleden heeft (in 1819 waren er in Brabant 240 brouwerijen, in 1900 nog 200 en nu in 1983: 7). In de zuidelijke provincies werd door de eeuwen heen stevig gedronken. Zo ook in Breda. In 1416 waren er 11 brouwers in Breda. Ook in andere brabantse steden bloeide het brouwen. Er moeten honderden brouwerijen in Brabant bestaan hebben. Historici hebben het hoofdelijk gebruik wel eens becijferd op ruim 400 liter per man per jaar. Hierbij moet aangetekend worden, dat er vroeger geen waterleidingbedrijven bestonden, die betrouwbaar drinkwater leverden. Het bier gold toen ook als voedingsmiddel en lang niet altijd als genotmiddel. Het assortiment bieren was vroeger enorm. Breda was beroemd om haar bruine bieren en haar witbier. In plaatsen rond Breda, die nu tot de gemeente Breda behoren zoals Ginneken, Princenhage en Zwaluwe bevonden zich tientallen brouwerijen. Al die brouwerijen leverden via de accijns en het gruitgeld veel geld op voor de gemeente. Men beweert zelfs dat de Tachtigjarige Oorlog voor een groot deel gefinancierd is met deze accijnsopbrengsten. De brouwersgilden betaalden vaak de prachtige altaren en andere interieurdelen in oude brabantse kerken. De laatste 150 jaren gaat het echter slecht met de brouwering. Ook met die van Breda. In de laatste helft van de vorige eeuw en de eerste helft van deze eeuw doet de vernieuwde accijnsregeling (1871 en 1921 de zgn. 'Oostenrijkse heffing') en de regelmatige accijnsverhoging een heleboel brouwerijen de das om. De twee wereldoorlogen met de tussenliggende crisisjaren zijn evenmin bevordelijk voor de brouwerijen. Het toenemende gebruik van koffie, thee en jenever doet het bier ook geen goed. Tot slot moeten ook vele brouwerijen sluiten, omdat ze geen geld hebben om te investeren in de nieuwe technologische ontwikkelingen zoals b.v. de koelinstallaties (voor de ondergistende bieren) en de afvuilmachines (voor het flessebier). In 1900 bevonden zich in het gebied dat nu Gemeente Breda heet nog 11 brouwerijen. In Breda zelf waren dat de bierbrouwerijen 'De Drie Hoefijzers', 'De Witte Leeuw' (tot 1925), 'Het Zwarte Kruis' van Van Reuth (rond 1915 overgenomen door de Drie Hoefijzers), 'De Drie Linden' (tot 1925) en de brouwerij J.E. Vreede, die rond 1900 ter ziele ging. In Ginneken bevonden zich de brouwerijen 'De Roskam' (tot 1920) van H.A. Nooren en 'De Zwaan' van Victor van der Reijt, wiens brouwerij de W.O. II niet overleefde. In Princenhage waren nog drie brouwerijen, nl. die van Beijersbergen (tot 1915) die van Kuijstermans (tot 1910) en de brouwerij 'De Koe' van weduwe Nooten (tot 1950). Tot slot had ene van Heusden een bierbrouwerij in Zwaluwe, die echter kort na de eeuwwisseling ter ziele ging. U ziet, na 1925 is er nog maar één overgebleven, nl. De Drie Hoefijzers. Een trieste zaak. Verheugend is echter wel dat het die ene brouwerij sinds kort weer voor de wind gaat.

Met dank aan Nico van Dijk en Pintnieuws. (wordt vervolgd)

(Red. R.W.)

P.G.G.M. - Florida niet gelukt

Ondanks het zeer slechte weer dat we op 3 september j.l. hadden, waren er toch veel opgewekte gezichten te zien van de spelers.

Om 8.30 uur kwamen de ploegen bijeen in de lounge om zich voor te stellen.

Er waren geweldige Jokers bij, ze hadden zich echt uitgesloofd.

Om 9.00 uur deed Dhr. Melcherts weer zijn openingswoordje. De ploegen gingen daarna naar het veld om zich voor de spelen op te stellen.

De spelletjes waren erg leuk en origineel, iedereen was erg enthousiast ondanks de barre weersomstandigheden.

Daar wij anders tijdens de pauze altijd heerlijk in het zonnetje konden zitten,

moesten we nu naar de lounge, waar we met een kop warme soep (voor de liefhebbers) toch een beetje konden opwarmen.

Na de pauze zijn de andere spelletjes in een snel tempo afgewerkt, alle spelers bleven enthousiast.

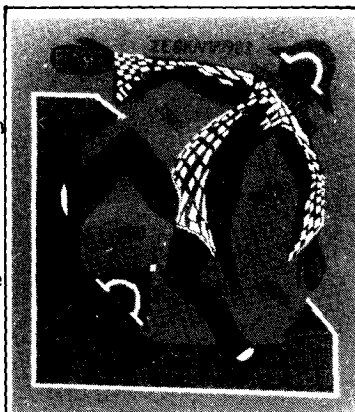
Er hebben zich ook nog wat blessures voorgedaan zelfs een speelster moest opgenomen worden op afd. 07 met een commotio, dat zijn natuurlijk de negatieve kanten.

Na de spelen werd er geweldig goed geholpen met het opruimen van alles.

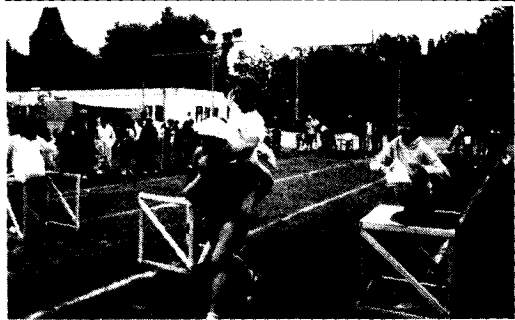
Iedereen kon op tijd naar huis om zich een beetje op te knappen en te verwarmen voor 's avonds.

Om 20.00 uur begon het spektakel met de Rodeo, dit was een geweldig succes er waren geweldige duiken bij en toch wel wat angstige gezichten.

Om 23.00 uur vond de prijsuitreiking plaats. Iedereen was erg opgewekt en ondanks alles was het een zeer gezellige avond. Alleen erg jammer en zeer opvallend dat er zeer weinig verpleegafdelingen hebben meegedaan en er hebben zich ook weer een aantal ploegen afgemeld.

De Joker-prijs
gemaakt door dhr. N. Mendelaar

We zouden n.l. met 24 ploegen starten maar op de dag zelf waren er nog maar 16 waar er tijdens de spelen nog een is afgevalen met name: de Röntgen wegens blessures.

Op de volgende bladzijde vindt U de prijsuitreiking:

Lang leve de emancipatie!

Miljardenstrop niet voor P.G.G.M.; maar voor ons

1 Teepees	106 pnt.
2 Wells Fargo Comp.	100 pnt.
3 Gunns & Dolls	97 pnt.
4 Snotneuzen	76 pnt.
5 TPNertjes	68 pnt.
Dopingsloze	68 pnt.
6 Dolle Knollen	66 pnt.
Tony Cast	66 pnt.
Cowboy Bob	66 pnt.
Ondergrondse	66 pnt.
11 Sponsjes	55 pnt.
12 Bison Kids	47 pnt.
13 Apachen	42 pnt.
14 Epi's	27 pnt.
15 Henky Angels	26 pnt.

Wie zijn deze stoere jongens en meisjes?
De winnaars van de 5e Zeskamp: De Teepees.

De Jokerprijs ging dit jaar, zeer verdiend naar de Wells Fargo Comp. (techn. dienst).

De Jury voor de jokerprijs bestond dit jaar uit: oud bestuursleden: Jan de Graaf, Jan Basiaansen en Miel Dhaens.

De jokerprijs was gemaakt door Dhr. Mendelaar.

Ondanks de weersomstandigheden en de weinig ploegen, was het toch weer een geslaagde dag en avond om op terug te kijken.
Zeskamp commissie bedankt.

Ada Stroop.

Het regent, het regent de zeskampers worden nat.

VERSLAG ZESKAMP

Storm, regen en koude konden ons er niet van weerhouden om enthousiast met de zeskamp te beginnen.

Daar het voor ons de eerste keer was dat we mee zouden doen, wisten we niet wat ons te wachten stond.

Eerst met z'n allen op de foto. Wij vonden onze joker al geweldig, maar zagen al gauw dat er andere groepen waren die nog iets uniekers hadden.

Eenmaal met het spel begonnen voelden we de storm niet eens meer.

Een heerlijk vooruitzicht; van je pensioen genieten in Florida

Zo ingespannen waren we bezig. Het ene spel ging wat beter als het andere.

Jammer dat we zo weinig publiek hadden. Al was het koud, 't was toch best de moeite waard, dankzij de goede zorgen van de organisatie. Hopelijk is er volgend jaar wat meer animo van de afdelingen.

Het zou jammer zijn als dit voor ons de eerste en laatste keer zou zijn geweest.

Maar al met al eindigden we toch nog op de 12e plaats.

Was dit dankzij het rodeo rijden op de stier?

Met een gescheurde broek en wat blauwe plekken kwamen we er nog goed vanaf. Wij vonden het een succes.

Hopelijk tot volgend jaar.

Alle eendjes zwemmen in het water.

De Bison-kids

Mexicaanse klanken.

DIO ZESKAMP 1983, hoezo koud?

Vrijdag 2 september:

Na nog de laatste hand te hebben gelegd aan onze joker, ga ik laat naar bed. Tegen beter weten in nog hopen op mooi weer voor morgen.

Jan Pelleboer zit er tenslotte weleens naast.

Zaterdagochtend 3 september 7.00 uur.

Ik kijk uit mijn raam en zie dat Pelleboer toch gelijk had. Hoe is dat mogelijk: Zeskamp in het SIZ en slecht weer, dat lijken haast twee onverenigbare zaken.

Zaterdagochtend 3 september 7.50 uur:

Verzameling van onze ploeg in de koffiekamer van 01. Allemaal onze outfit passen.

Voor velen een verrassing, zo mooi waren ze geworden, onze broeken en T-shirts.

Rond 8.30 uur richting lounge, en we constateren dat er meer ploegen met stokpaardjes zijn. Dat mag de pret niet drukken!

De Rodeo-stier

Voor P.G.G.M. zonsverduistering in Florida

Wells Fargo Company, de winnaar van de Jokerprijs

De presentatie van de ploegen was enig, veel werk door iedereen eraan gespendeerd. De mooiste joker, de latere winnaar, wordt door iedereen bewonderd. Prachtig gemaakt, maar naar mijn mening zouden meer ploegen hiertoe in staat zijn, als zij al het materiaal zo uit de werkplaats konden gebruiken. Zo'n ding moet een kapitaal kosten! De dag zelf was leuk, werd alleen erg overschaduwd door koude. 's Morgens ging het nog wel, maar nadat iedereen zich in

lounge opgewarmd had, leek het (of was het) 's middags plots ijsig koud. De dag als geheel was minder gezellig als andere jaren: geen publiek en te koud om lekker op het terras een pilsje te drinken. Wij als ploeg hebben echter een leuke dag gehad. Na het opruimen was iedereen toch nog op tijd thuis.

's Avonds was nog een rodeo gepland. Wij hadden al uitgevochten wie hiervoor het slachtoffer zou zijn. De entourage was in een woord fantastisch. De erker van het restaurant stond vol volk, men stond er zelfs op de tafels.

Na gedane arbeid is het goed.....!

De Teepees (Albouw)de winnende ploeg

Deze rodeo heeft, meen ik, voor velen de dag weer goed gemaakt en het slechte weer doen vergeten. De meeste ploegen kwamen op de rodeo op stand 3 en 4. Een enkeling uit het Ziekenhuis kwam op stand 5: Karin uit de apotheek die als gastspeelster meedeed bij de TPNertjes. Dat gaf werkelijk sensatie teweeg. De feestavond was erg druk bezocht, en er hing een leuke sfeer. Afsluitend wil ik nog opmerken, dat onze ploeg de Dolle Knollen, een plezierige dag beleefd heeft. Wij hadden geen enkele spijt van het meedoen ondanks het slechte weer.

Pensioen wordt maandelijks ingehouden

Een woordje nog aan de afgemelde ploegen:

Bedenk dat eens voordat je je inschrijft. Het is vervelend voor de organisatie om e.e.a. steeds te moeten aanpassen aan een ander aantal deelnemende ploegen.

Tot slot wil ik D.I.O. en alle andere medewerkenden aan de Zes-kamp bedanken en complimenteren voor deze fantastische dag!

Alex Lambers, afd. 01

EINDEXAMEN ESAVAOM AUGUSTUS 1983

Op 23 augustus j.l. behaalden 17 leerlingen van ESAVAOM het diploma ziekenverpleging-A.

Een aantal van hen blijft op fulltime- of parttime-basis werkzaam voor onbepaalde tijd in ons ziekenhuis. Voor de meeste anderen kon een tijdelijke aanstelling gerealiseerd worden op fulltime- of parttime-basis.

Eén leerling-verpleegkundige kon helaas niet geplaatst worden.

NAAM:	AFD.:	PERCENT.:	DIENSTVERBAND:		
Annie Voermans	05	100	%	onbep. tijd	
Marie-Louise van Beek	10/19	90	%	"	"
John Rijnen	03/08	100	%	"	"
Atie Vervloet	12/12a	100	%	"	"
Hanneke van Zundert	12/12a	100	%	"	"
Joke Hurkmans	12/12a	80	%	"	"
Mary-Ann Vernack	12/12a	80	%	"	"
Annelies den Reyer	21	100	%	"	"
Anja Santbergen	12/12a	80	%	tijdelijk tot	1/3-'84
Ina Hellemons	02	80	%	"	"
Margreet Holleman	10/19	80	%	"	"
Ludo v.d.Veeken	11	46,67	%	onbep. tijd	
Adinda van Santen	01	80	%	tijdelijk tot	1/3-'84
Ingeborg de Korte	13	100	%	"	"
Mariëlle Loomans	11	80	%	"	"
Maria Rühl	07	80	%	"	"
Arnold Velders	per 1/10'83 ontslag.				

Personeelszaken.

Geflopte beleggingen worden meteen verrekend.

HET VERSCHIL TUSSEN EEN GASBALLON EN EEN HETELUCHTBALLON

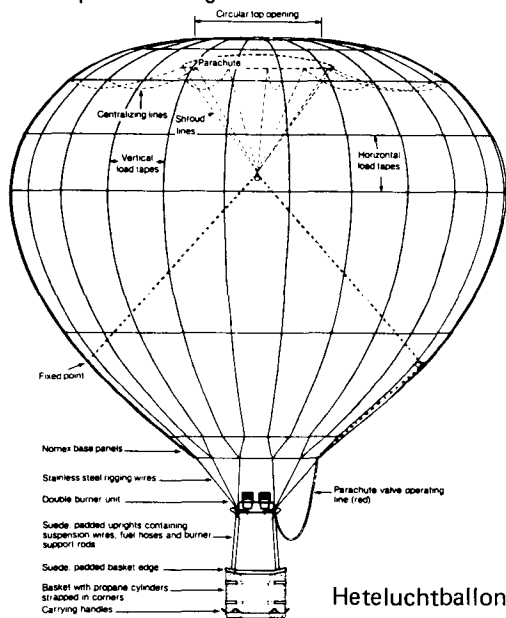
Tussen de hedendaagse gasballon, de nazaat van de Charlières, en de moderne heteluchtballon, als afstammeling van de Montgolfières, bestaan enige opvallende verschillen.

De gasballon is kleiner dan de gemiddelde heteluchtballon. Er komt een tankauto met uiterst brandbaar waterstofgas aan te pas. Het vullen van een gasballon vergt enige uren en de kosten van zo'n vulling bedragen al ras een paar duizend gulden. Als tijdens het vullen de weerstandigheden verslechteren, waardoor de vaart moet worden geannuleerd, dan zijn geld en moeite verspild. De voordelen van een gasballon zijn de relatief veel grotere draagkracht, waardoor meer passagiers mee kunnen, de langere vluchtduur en dus grote actieradius en het feit dat er geen branders aan boord zijn, zodat de vlucht in stilte verloopt, wat als één van de grote charms van deze vorm van ballonvaren geldt. Gasballonvliegen is dus duur, maar de pret is van lange duur en veel mensen kunnen er van meegenieten. Bij de heteluchtballon is het belangrijkste voordeel, dat de ballon in enkele tientallen minuten startklaar is. Ballonvaarders trekken er dan ook 's zomers vaak na het avondeten nog op uit om een paar uur te gaan varen. De brandstofkosten voor een vaart zijn verhoudingsgewijs laag, circa fl. 200,-.

De gemiddelde vluchtduur belooft 1 1/2 à 2 uur. Nadelen van de heteluchtballon zijn de kleinere actieradius en het feit dat er hooguit 3 à 4 passagiers aan boord kunnen. Iedere ballon wordt altijd gevolgd door een volgauto, die ondermeer nodig is om de ballonspullen na de lading weer naar de thuisbasis te transporteren.

BESTUREN

Een gasballon kan men - in verticale richting - besturen door zand overboord te gooien, waardoor de ballon stijgt of door enig gas te laten ontsnappen uit de ballon wat tot een stukje dalen leidt. Bij heteluchtballons zorgt het al dan niet gebruiken van de branders voor de meer of mindere stijging.

Mijn oudedagsreserve gaat verloren

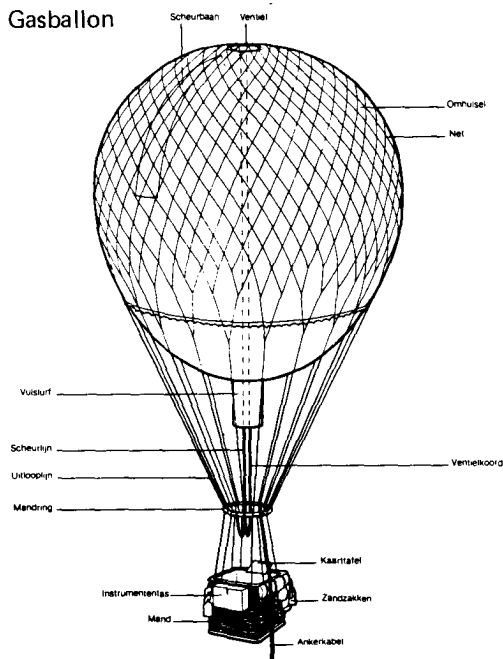

Door de lucht in de ballon te laten afkoelen of ietwat warme lucht te laten ontsnappen kan men dalen. In horizontale richting valt er bij beide vormen van ballonvliegen nauwelijks iets te besturen. Men is afhankelijk van de grillen van de wind.

VERSCHIL IN DRAAGKRACHT

Gasballonnen zijn gemiddeld veel kleiner dan heteluchtballonnen. Een gasballon van 1000m³ geldt als een heel forse knaap, die makkelijk 6 passagiers kan vervoeren. Een heteluchtballon voor 6 passagiers moet minimaal 3000 m³ groot zijn. Hieruit volgt dat 1m³ waterstofgas of helium (de vulling van een gasballon) veel meer draagkracht creëert dan 1 m³ hete lucht van circa 100 graden Celcius.

Gasballon

DE MODERNE HETELUCHTBALLON

Heteluchtballonnen, zoals die tegenwoordig het luchtruim doorklieven, zijn gemaakt van zeer lichte ballonstof, bestaande uit speciaal geprepareerde, zogeheten 'vlamdovend' nylon aan binnen en buitenkant voorzien van een polyurethaan coating. In de rieten mand onder de ballon zijn de branders aangebracht. Iedere ballon heeft altijd twee branders aan boord: één werkt, de andere is reserve. De branders verstoken propaan, waarvoor vier gasflessen aan boord zijn van ieder 20 kg. Per vlucht van 1 1/2 à 2 uur worden gemiddeld 4 gasflessen verbruikt. Propaan kost circa fl. 2,- per kg, zodat de gemiddelde vlucht per heteluchtballon een kleine tweehonderd gulden aan brandstof kost. Het startklaar maken van een heteluchtballon gaat vrij snel.

Na een opbouwtijd van ca. 20 min. kan er worden gevlogen, mits de ballonvaarder een opstijvergunning heeft. Er zijn verhalen bekend dat geofende ballonvaarders het wel 'ns hebben gepresteerd het gevaarte in minder dan vijf min. de lucht in te krijgen. Het snelle startklaar zijn van een heteluchtballon staat in schril contrast tot de startprocedure van een gasballon, waarbij het vullen al gauw enige uren in beslag neemt. Maar daarmee kan dan ook 8 à 11 uur worden gevaren. Bij een heteluchtballon komt de vliegduur zelden boven de 3 uur uit. Heteluchtballonnen worden naar grootte ingedeeld in klassen, de AX-rating. De populairste klasse is de AX 7, waarin de ballonnen met een inhoud van plusminus 2000 m³ (2 miljoen liter) thuishoren.

En de P.G.G.M. maar de premie verlagen

De bekende gele ballon met het Toyota-opschrift is met z'n 3.000 m³ (drie miljoen liter) een van de grootste heteluchtballonnen van Nederland. Hij valt in de klasse AX 8, van 3000 m³. De grootste heteluchtballon, die er ooit ter wereld heeft gevlogen was de Gerard A. Heineken. Deze had een inhoud van 15 miljoen liter (15.000 m³) en kon maximaal 32 personen vervoeren. Tijdens de vlucht werken de branders niet constant. Ongeveer iedere 30 seconden worden de branders even aangezet om de lucht in de ballon op de gewenste temperatuur te houden. Het warmte-equivalent van de branders staat gelijk aan dat van enige honderden vierpitsgasfornuizen. De vijf meter hoge steekvlam verhit de lucht boven in de 'koepel' tot rond 90 graden Celsius. Maximaal kan de ballonstof een temperatuur van rond 120 graden Celsius verdragen. De passagiers mand onder ballon wordt nog steeds van wilgen en riet gemaakt. Er bestaat blijkbaar geen kunststof, die veerkrachtig en taai genoeg is om de schokken bij de landing op te vangen. De maximale daalsnelheid van een heteluchtballon komt overeen met die van een parachutist. Afhankelijk van de grootte kost een heteluchtballon tussen 40 en 80 duizend gulden. Bij normaal gebruik gaat een ballon zo'n 400 vliegreuren mee. Bij een windkracht van meer dan 4 op de schaal van Beaufort is het eigenlijk niet meer verantwoord om met een heteluchtballon op pad te gaan. Met toebehoren weegt de ballon ruim 200 kg. Eenmaal gevuld kan de heteluchtballon een draagkracht van ongeveer 700 kg. ontwikkelen. In de mand heeft de ballonvaarder de beschikking over een hoogtemeter, stijgsnelheidsmeter en een kompas. Tijdens de vlucht stelt de ballonvaarder af en toe de brander in werking om de ballon op de gewenste hoogte te houden. Voor de rest drijft de ballon mee in de richting van de wind. Daarbij wordt de ballon vanuit een auto gevolgd door de grondploeg. Na de landing pakt de grondploeg de ballon met toebehoren in de auto. Vervolgens wordt de ballon gereedgemaakt voor een volgende vaart.

PGGM BERICHTEN

VERKOOP LUXE APPARTEMENTEN IN FLORIDA LOOPT SLECHT BELEGGEN IN VS STROP VOOR PGGM

Uit de Volkskrant 10-9-'83
Van onze verslaggever
Willem Beusekamp

Amsterdam - Het pensioenfonds PGGM dreigt de komende jaren een miljoenenstrop te lijden op projectontwikkeling in de Verenigde Staten. Het pensioenfonds bouwt voor een miljard gulden een drietal wijken voor welgestelde Amerikanen in de staat Florida. Eén van deze projecten is het luxueuze appartementencomplex in de stad Sarasota, aan de westkust van Florida.

Hoeveel wordt de premie volgend jaar hoger?

Zeventig percent van deze driehonderd appartementen staat nu leeg. Aanvankelijk waren er bijna tweehonderd verkocht, maar 84 kopers hebben via de rechter de koop ongedaan gemaakt. Vorige maand, op 17 augustus, bepaalde de Amerikaanse rechter Lynn Silvertoch in Sarasota, dat PGGM de aanbatalingen van enkele miljoenen op de appartementen moet terugbetalen. Volgens de rechtbank voldoen de koopcontracten niet aan de wettelijke eisen. De 84 kopers hadden bovendien een groot aantal klachten over de technische afwerking van de appartementen

Grootste

PGGM beheert de pensioenpremies van het personeel in de gezondheidszorg en is met een belegd vermogen van ruim zestien miljard gulden het grootste particuliere pensioenfonds in Nederland. Eind vorig jaar was hiervan bijna 1,9 miljard gulden belegd in onroerend goed, inclusief projectontwikkeling. Van dit bedrag is het grootste deel belegd in de Verenigde Staten.

In april 1980 besloot het bestuur van PGGM onder leiding van directeur mr B.Boertien op grotere schaal te gaan beleggen in onroerend goed en dan vooral buiten Nederland, omdat toen volgens de directie "beleggen in woningbouw in Nederland een slechts marginale aantrekkelijkheid heeft". In eigen land kon volgens de directie zelfs nauwelijks worden belegd "zonder de eigen verzekerden te kort te doen". Op dat moment had PGGM nog voor 416 miljoen gulden aan onroerend goed in exploitatie. Sindsdien heeft PGGM de investeringen in onroerend goed opgevoerd tot 1,9 miljard. Dit bedrag is niet uitsluitend op lange termijn belegd in onroerend goed om de later uit te keren pensioenen veilig te stellen, maar eveneens in projectontwikkeling, een beleggingsvorm die op korte termijn grote winsten, maar ook forse verliezen kan opleveren.

Dat deze activiteiten niet zonder problemen verlopen, blijkt uit de sterk stijgende bedragen die moeten worden afgeschreven op het onroerend goed: 15 miljoen in 1980, 34 miljoen in 1981 en 53 miljoen in 1982.

Dit jaar zal dat bedrag nog hoger uitkomen, vooral door de stagnerende verkoop van de luxe flats in Florida, waarmee PGGM had gerekend op een snelle en vooral hoge winst. De flats zullen binnen een jaar forse verliezen gaan opleveren indien ze dan nog niet verkocht zijn. Aan de Boulevard of The Arts in de kustplaats Sarasota heeft PGGM voor 65 miljoen dollar de driehonderd appartementen laten bouwen, die in prijs variëren van 163 duizend dollar tot 408 duizend dollar (1,2 miljoen gulden) per stuk.

Iedereen moet inleveren, dus ook P.G.G.M. (van ons geld)

Verliezen

Dit zijn prijzen die zelfs voor Amerikaanse begrippen aan de hoge kant zijn.

Onder meer door deze prijsstelling slaagt PGGM er nauwelijks in de flats te verkopen. Niettemin heeft het pensioenfonds zich verplicht nog eens honderd miljoen dollar te investeren in een tweede project: de bouw van 295 zo mogelijk nog luxueuzere appartementen, eveneens in Sarasota.

De eerste flats komen dit jaar gereed. De goedkoopste flat kost 247 duizend dollar, terwijl voor de duurste flat 562.900 dollar ofwel een slordige 1,7 miljoen gulden in rekening wordt gebracht. De voorverkoop van deze appartementen blijft ver beneden de verwachting.

Voor nog eens 24 miljoen dollar wil PGGM een winkelcomplex laten bouwen in Sarasota. Deze winkels komen tegenover de eerder genoemde driehonderd appartementen en maken deel uit van één project. Tenslotte is PGGM al een stuk gevorderd met de aanleg in eigen beheer van een groot recreatiegebied nabij de stad Orlando, in het oosten van Florida, aan de Atlantische Oceaan.

Met deze onderneming is een investering gemoeid van 145 miljoen dollar.

IN MEMORIAM

Met leedwezen hebben wij kennis genomen van het bericht, dat op 10 september jongstleden is overleden

drs. A. J. van der Made

De heer van der Made is gedurende vele jaren lid geweest van het bestuur van ons ziekenhuis.

Als vice-voorzitter heeft hij belangrijke bijdragen geleverd aan de groei en ontwikkeling van ons ziekenhuis.

Zijn grote interesse in en betrokkenheid bij ons ziekenhuis zullen wij nog lang in herinnering houden.

Namens bestuur en directie,

drs. L.F. Melcherts,
directeur-patiëntenzorg

P.G.G.M. is A.B.P. voor zowel de regelingen als de beleggingen

DIO

PROGRAMMA

VOOR DE MAAND OKTOBER 1983

BINGO   Vrijdag 14 oktober
Zie pag. 28 in deze Singel.

VIDEO-AVOND   Vrijdag 28 oktober a.s.
ZESKAMP   Zie pag. 35 in deze Singel.

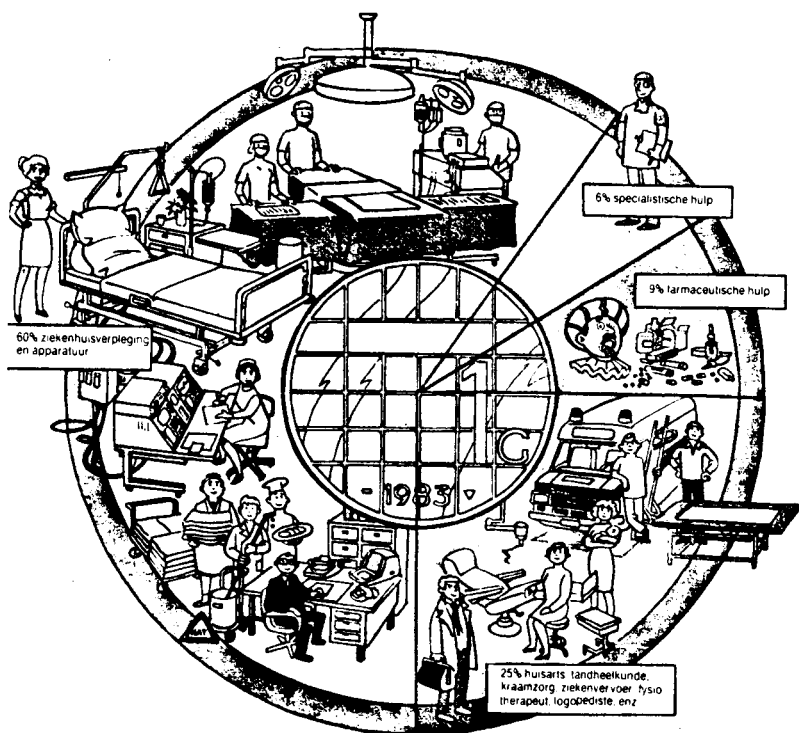
FOTOCLUB   Iedere donderdagavond in de DOKA
boven de aula.
Van 20.00 tot 23.00 uur.

VOLLEYBAL   Iedere donderdagavond om 20.00 uur
in de Joseph-Mavo in de Bisonstraat.

RIKKEN   Iedere dinsdag (2e) van de maand,
altijd gezellige leuke prijzen.

ZWEMMEN   Iedere vrijdag van 19.15 - 20.15 uur.

Tot dan.....
O.Q.!!!!!!

**DOE MEE!
UW MENING KAN DE
DOORSLAG GEVEN**

Hoe zou u willen bezuinigen?

NATIONALE WELZIJN ENQUÊTE

Is directeur P.G.G.M. ook directeur A.B.P.?

Alle Nederlanders samen - ruim veertien miljoen mensen dus - moeten van de regering tot 1986 zo'n f 215 per inwoner besparen op de gezondheidszorg. Maar hoe? Hoe zou u het doen? Lees dit artikel en vul dan het antwoord-formulier in.

Angstaanjagend snel zijn ze gestegen, de kosten van de gezondheidszorg. Ze bedragen zo'n 32 miljard gulden. Maar als er niets gebeurt, praten we in 1986 over veertig miljard. Daar moet drie miljard af, vindt de regering. Per hoofd van de bevolking dus die f 215,-.

Dat er bezuinigd moet worden vindt bijna iedereen. Ook uw ziekenfonds. De vraag hoeveel moet worden bezuinigd roept meer tegenstellingen op. De meningen over het hoe lopen echt behoorlijk uiteen.

HAMVRAAG

"De hamvraag is: veel voor weinigen of weinig voor veel", schrijft voorzitter Anbeek van de Vereniging van Nederlandse Ziekenfondsen. "Moeten we ons geld grotendeels gaan besteden aan nieuwe, dikwijls zeer kostbare geneeswijzen en medische apparatuur of moeten we ons richten op 'kleinere zaken', die nagenoeg aan iedereen ten goede komen?"

Er wordt wat afgepeinsd deze dagen. De regering denkt 0,9 miljard gulden te bezuinigen door de invoering van een ander stelsel van ziektekostenverzekeringen en 2,1 miljard 'elders in de gezondheidszorg'.

'Elders in de gezondheidszorg' - daarmee wordt bedoeld belangrijke posten als ziekenhuisverpleging, inclusief de aanschaf van apparatuur (in totaal zestig procent van de totale kosten), farmaceutische hulp (negen procent) en specialistische hulp (zes procent).

De andere, minder hoge kosten komen voor rekening van tandheeskundige en huisartsenhulp, fysiotherapie, logopedie, kraamzorg, ziekenvervoer en dergelijke.

ZINNIGE OPMERKINGEN

'Van veel verzekerden krijg ik brieven waarin wordt geklaagd dat hun netto-inkomsten dalen, terwijl alles - ook de ziekenfondspremie - duurder wordt', schreef de heer Anbeek. In brieven worden veel zinnige opmerkingen gemaakt over bezuinigen. De briefschrijvers baseren hun mening veelal op eigen ervaringen bij arts, apotheek of ziekenhuis.

Dat we blij zijn met die opmerkingen, hoeft geen betoog.

Florida is nog geen Ardeche, maar wel even duur

Ervaringen van onze briefschrijvers gebruiken we ook bij het schrijven van artikelen die duidelijk maken dat er niet alleen moet, maar ook kan worden bezuinigd.

Zo verschenen in de laatste nummers van Welzijn artikelen over operaties zonder langdurige opname; tips over medicijngebruik; een artikel over 'zelf-dokteren', wanneer wel en wanneer niet; voorlichtende artikelen over het voorkomen van lichamelijke ongemakken.

'PIJNLOOS BEZUINIGEN'

Huisarts W.G.E.Sinnige uit Amstelveen: "Er kan veel en pijnloos bezuinigd worden door betere samenwerking. Als een patiënt bijvoorbeeld na bloedonderzoek wordt opgenomen, gebeurt dat onderzoek automatisch nog eens. Dat is niet nodig. De bloedwaarden van alle laboratoria zijn betrouwbaar."

"Elk ziekenhuis zou ook artsen moeten hebben die de gang van zaken doorlichten. Als mevrouw A. volgens de planning na zeven dagen naar huis kan, moeten zij op de achtste nagaan waarom dat niet is gebeurd. Het is bekend dat dat de verpleegduur gemiddeld met twee dagen zou bekorten".

"Tenslotte moeten de mensen op hun eigen verantwoordelijkheid gewezen worden en niet te gauw naar de dokter lopen."

'KRITISCH TERUGKIJKEN'

Directeur A.van Vliet van het Julianaziekenhuis in Ede: "Het beheersen van kosten komt neer op het beheersen van taken. En dan moet volgens mij zéér kritisch worden teruggekeken: is alles wat in de afgelopen jaren in de gezondheidszorg is gedaan goed geweest? Moest het allemaal?"

"Er moet niet méér worden gedaan dan een patiënt werkelijk nodig heeft. En daar moet bij de bron allereerst naar worden gekeken. Als de zaak te duur wordt is dat niet de schuld van de huisarts, maar hij geeft wel de aanzet."

"Als een huisarts een patiënt krijgt, die naar zijn mening niets nodig heeft, dan moet die arts dat zeggen. Ook al omdat het om heel andere problemen kan gaan dan medische. Het vliegwiel dat bij de huisarts begint te draaien, moet worden afgeremd."

"Voor het overige: wat staatssecretaris Van der Reijden doet is geen bezuinigen. Dat is begrotinkje spelen: 'Zoveel kan je krijgen, bekijk het maar'.

Daarbij wordt niet met de botte bijl gehakt, maar met de achterkant van de bijl geslagen. Dat is immoreel."

VRAAG EN AANBOD

Medisch socioloog R.Lapré, Erasmus Universiteit in Rotterdam:
Twee dingen moeten tegelijk bekeken worden: vraag en aanbod.

P.G.G.M. Wat je ver haalt is lekker

Bouw bij de consument een rem in, waardoor men niet bij elke klacht naar de dokter gaat, laten de mensen nagaan of voorgeschreven medicijnen de moeite waard zijn."

"Afgezien van minder bezoek aan artsen en geringer medicijngebruik zou dat automatisch minder werk in de ziekenhuizen opleveren. Dat betekent weer 'vanzelf' dat je daar met minder toe kunt."

"Het is wel een vereiste om vraag en aanbod tegelijk te bekijken. Hier en daar snoeien geeft problemen."

EN UW IDEEËN

Hoe denkt u over bezuinigen?

Hebt u ideeën? Hoe zou het volgens u moeten?

Zet uw gedachten op bijgaand antwoordformulier en stuur dit naar de redactie van SINGEL 33, via de interne post.

Bruikbare ideeën zullen doorgegeven worden aan onze directie en aan de Ver. van Nederlandse Ziekenfondsen.

Zo zou ik willen bezuinigen:

1 _____
_____
_____

2 _____
_____
_____

3 _____
_____
_____

4 _____
_____
_____

DIO moet nog even wachten

Verhoeven
wint onbedreigd

Machtsvertoon
Van den Berg

Haar raadgever
„Frans”

Wraak voor Ron

Bob kwam, zag en overwon

Verhoeven klimt
op naar
vijfde plaats

Zesde plaats
Albert

Jaspers te optimistisch
over werkgelegenheid
voor specialisten

Zilveren pepermolen voor Rinus Wijnings

Miss America

Voor deze rubriek kunt u uw kranteknipfels opsturen
aan de redactie van SINGEL 33.

F.C. IGNATIUS WINNAAR IN TILBURG

Op 27 augustus j.l. zat de vakantie voor ons voetbal-elftal er weer op, en zoals gewoonlijk de laatste jaren moesten we ook nu weer naar Tilburg voor het jaarlijks toernooi van het Elisabeth Ziekenhuis aldaar.

Om 9.00 uur vertrokken we met zo'n 14 spelers richting Tilburg.

Voor het eerst deze dag deed onze nieuwe aanwinst van de O.K. Verio mee en dat hebben ze geweten in Tilburg.

's Morgens moesten er 3 poule-wedstrijden worden gespeeld de eerste tegen de Butsers werd met 2-1 gewonnen, hierna tegen de Specialisten van het Elisabeth werd het 3-0 en de laatste wedstrijd tegen de Klokkenberg wonnen we met 2-0.

Dit betekende dat we met de Klokkenberg die 2e waren in onze poule, overgingen naar de finalepoules. Hier moesten we weer 3 wedstrijden spelen.

De 1e werd met 1-1 gelijk gespeeld en de daarop volgende met 4-0 en 3-1 gewonnen.

Dit betekende de finale, de winnaar in de andere poule was het Elisabeth Ziekenhuis.

Na 2 x 15 min. was de stand 1-1 zodat er bij een temperatuur van 27° verlengd moest worden.

Het was Verio die met een geweldig doelpunt ons de overwinning bracht.

Onze nieuwe aanwinst Verio had intussen dus van de 17 gescoorde doelpunten er liefst 10 voor zijn rekening genomen.

's Avonds tijdens de gezellige feestavond namen Henk, Verio en ondergetekende voor het St. Ignatius de wisselbeker in ontvangst en een schitterende sportverzorgingskoffer, als prijs voor de eerste plaats.

F.C. Ignatius heeft nu 2 maal dit toernooi gewonnen, nog eenmaal en we mogen de wisselbeker in Breda laten.

W. Hartmans.

"ZOEKERTJE"

Voor de vakantie werd vanaf de afdeling Opleidingen een bruine interne postmap verstuurd naar Henk van Weersel (afdeling Cardiologie 16/17). Deze map, inhoudende twee nummers van het Amerikaanse blad: 'Critical Care Nurse', is niet ter bestemde plaats aangekomen, maar elders in het ziekenhuis zoekgeraakt.

Zij die inlichtingen kunnen verschaffen of deze map gezien hebben gelieve contact op te nemen met:

Frans Lindsen afd. Opleidingen tst. 2163

of

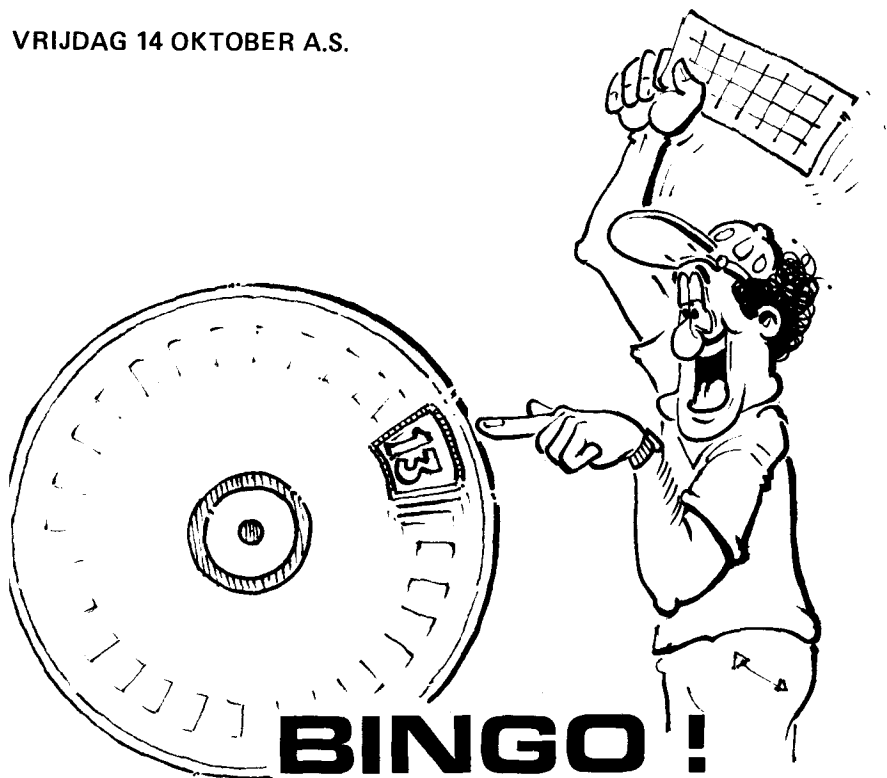
Henk van Weersel afd. Cardiologie tst. 2267.

Met hartelijke dank.

Boer "tien" is een dikke voldoende

VRIJDAG 14 OKTOBER A.S.

op VRIJDAG 14 OKTOBER A.S.

kaarten voor de hele avond
f 7,50 voor leden - f 10,- niet leden

aanvang 20.00 uur in de lounge

HOOFDPRIJS linnenuitzet
t.w.v. fl. 300,-

44	32	9	22	59

	48	60	14

		39	8

	26	46	57

29	63	35	18	4

KRAKENDE WAGENS LOPEN.....

Jawel, de oude knarren onder ons gaan het toch weer proberen.

Op initiatief van enige voetbalfanaten werd op vrijdag 2 sept. de eerste bijeenkomst en oprichting van een echt SIZ veteranen-elftal bewerkstelligd.

Zoals bij elke vereniging moesten ook hier de nodige taken verdeeld worden, zoals leider (lijder) secretaris en shirts wassen etc.

Doch ook nu bleek weer eens hoe flexibel een persoon soms kan zijn door al deze taken geheel vrijwillig en spontaan op zich te nemen (met uitzondering van de shirts wassen, dat doet zijn vrouw).

Uitgekeken kan nu worden naar de eerste trainingsresultaten.

Wanneer deze goed worden afgewerkt zal spoedig de eerste oefenwedstrijd voor de veteranen van de SIZ gespeeld worden.

Voor dat er nog maar tegen de bal geschopt werd is een ding al wel duidelijk nl. gezellig zal het zeker worden!

SIZ voetbal - veteranen.

KIPJE

In Portugal was aan de overkant van ons hotel een dorpje, van stenen huisjes, laagbouw en wit geverfd tegen de zon. De bevolking daar was redelijk gehuisvest in tegenstelling tot de vissers aan de andere kant, want die woonden in kartonnen huisjes die z'ó bewerkt waren, dat het een stevig geheel vormde en niet inéén zakte met een forse regenbui - het leek net 'n krottenwijk. Ondanks dat waren de vrouwen echt proper; schoon helder wasgoed hing buiten aan de lijn, en er werd dagelijks geveegd rond en vóór het huisje.

En overal zag je honden. Zo ook in dat witte stenen dorpje. Ieder huis had een hond - geen kleintje maar knoepers van beesten, die blaffend rond lopen.

Zo ontstond er echt een horde van 10 grote loslopende of languit liggende honden op de hoek van de straat; stinkend en met vliegen en luizen bedekt!

Ook hielden de mensen kippen; sommigen netjes in een kippenhok; anderen gewoon rustig rond-scharrelend.

We zagen op een keer de eigenares achter zo'n kipje rennen, want die was bestemd voor de maaltijd.

Ze rende en schreeuwde en uit de andere huisjes kwamen mensen die hielpen ook mee. Je zag een groep rennende en schreeuwende mensen achter zo'n kip die rende en kakelde (tussen de witte huisjes door) voor z'n leven, het was wel een komisch gezicht - tot men het arme dier te pakken had, dat luidkeels om hulp kakelde!

Men liep weer terug naar de eigen huisjes en de rust was weder gekeerd.

I.S.

Etten-Leur.

"Kort"emetten maken met P.G.G.M.

DE JACHT

Aandacht weer eens voor sport.

Nee geen voetbal deze keer, hoewel de deelnemers aan deze tak van sport ook verkleed de wei ingaan.

We willen deze keer eens een toelichting geven op: de jacht oftewel het jagen. Je hebt voor- en tegenstanders van de jacht.

De jagers zijn er voor, de hazen en konijnen er tegen, op een paar beunhazen na, maar die kan het niets schelen want die blijven toch altijd buiten schot.

Erg belangrijk zijn de drijvers. Dat zijn mensen die door de jagers het bos in worden gestuurd, niet te verwarren met de mensen die met een kluitje het riet worden ingestuurd.

's Avonds als de jacht is afgelopen, wordt eerst het geschoten wild geteld en daarna de drijvers, want ieder schot is lang geen haas.

Aangeschoten wild komt niet veel voor, aangeschoten jagers wel. Die hebben dan teveel aangelegd.

Het geweer van de jager is óf enkelloops óf dubbelloops, als het alleen loops is, is het niet meer te gebruiken.

De jagers zijn onder te verdelen in vier groepen:

- a) broodjagers : dat zijn warme bakkers met een jachtakte.
- b) rokkenjagers : dat zijn hete bakkers zonder jachtakte.
- c) zondagsjagers : dat zijn bakkers die door de week geen tijd hebben.
- d) straatjagers : dat zijn helemaal geen bakkers.

Een voornaam ding is ook het veertje op de hoed van de jager. Daaraan kan hij namelijk zien uit welke hoek de wind waait, een zgn. windveer.

Een jager met één slecht oog kan rustig gaan schieten, want hij moet toch één oog dicht knijpen.

Een jager met twee slechte ogen mag ze echter ook best allebei dicht knijpen.

Er zijn een paar mensen die het verschil niet weten tussen een kleiduif en een houtduif. Welnu dat is heel erg makkelijk. Een kleiduif is van klei en een houtduif van hout.

Jagers, die met een hond jagen, lopen met een fluitje. Jagers zonder hond ook.

Andere muziekinstrumenten bij de jacht zijn onder andere de jachthoorn en van de kant van de hazen en konijnen de fluitefluit en de trommel.

Bij de eendejacht gebruikt men een lokeend. Dat is een eend die zijn hele familie laat overkomen om ze erbij te lappen.

Als een jager zichzelf eerder ruikt dan het wild, kan dat, maar dan staat de wind wel goed verkeerd.

Kenmerk van een haas is dat hij springt, van een konijn dat hij huppelt. Ze doen dit zo om vooruit te komen.

Tot besluit de donderjagers.

Dit heeft geen donder met jagen te maken, wat natuurlijk ook weer niet wil zeggen dat jagers niet kunnen donderjagen.

Zo nu weet u tenminste ook weer iets van het jagen af.

Joseph Wirken, 07, een frekwent (.....) jager.

Boertien trekt aan het "Kort"ste eind

25 NOVEMBER A.S.

15 JAAR

D.I.O.

**GROTE FEESTAVOND IN DE LOUNGE
EN HET RESTAURANT
MET DIVERSE ATTRACTIES**

**IN DE VOLGENDE SINGEL 33
MEER HIEROVER**

NOTEER NU VAST DEZE DATUM!

Op zondag 11 september 1983 was het Nationale Ziekendag, een jaarlijks terugkerend gebeuren, dat in 1973 op initiatief van de vereniging De Zonnebloem werd gestart.

Het thema, dat dit jaar centraal stond, was "ZIEK ZIJN THUIS?"

De vereniging De Zonnebloem heeft over dit thema een speciale brochure uitgegeven. In zijn voorwoord constateert Marinus van den Berg, pastor in het verpleeghuis Randerode te Apeldoorn, weer een kentering in het denken over ziekzijn.

In het verleden waren de meeste zieke mensen thuis. Ze werden daar verzorgd en verpleegd. De eigen familie en de burens waren de eerst en de meest aangewezenen voor die zorg. De laatste tientallen jaren is er een snelle ontwikkeling gekomen in heel de samenleving. We zijn anders gaan leven, gaan denken en anders gaan wonen. Het ziekzijn is zich meer gaan afspelen buiten het eigen huis.

Maar de laatste jaren is weer het geluid te horen om het ziekzijn thuis en ook het sterven thuis weer mogelijk te maken. Het eind van de verzorgingsstaat lijkt dit geluid te versterken.

Toch kan het roer niet zomaar worden omgegooid. Er zitten vele kanten aan. We kunnen er ook niet alleen maar vanuit het technische naar kijken; ook het menselijke aspect moet goed in de gaten gehouden worden. Het gevaar van de huidige discussies over bezuinigen is, dat er alleen gezocht wordt naar goedkopere oplossingen. Dat te gemakkelijk over vrijwilligers wordt gepraat en over herstel van burenhulp en er onrecht wordt gedaan aan de eigen waarden van de beroepsmensen.

Het ziekzijn van een mens vraagt om kwalitatieve aandacht, menselijke aandacht, zo benadrukt Marinus van den Berg. Doel van de Nationale Ziekendag 1983 was niet alleen concrete aandacht voor onze zieke medemens, maar ook bezinning op deze vragen.

DIREKTIEMEDELING

6 september 1983

Betreft: Advisering inzake het automatiseringsbeleid in SIZ

In de bestuursvergadering d.d. 23.08.1983 heeft het bestuur, op advies van de Stuurgroep Automatisering, aan de organisatie-adviesgroep van de Nederlandse Accountants Maatschap de opdracht verstrekt, SIZ te adviseren inzake het automatiseringsbeleid/automatiseringsplan.

De NAM zal op donderdag 8 september a.s. starten met het onderzoek, waarvan de totale doorlooptijd 12 weken zal bedragen.

In fase A, het uitwerken van de toekomstige automatiseringseisen van SIZ, zullen interviews gehouden worden met 6 hoofden van dienst, 1 direktielid en 2 leden van de medische staf.

In fase B, advisering over centraal of decentraal automatiseren, zal de NAM uitgaan van de geformuleerde automatiseringseisen uit fase A.

Ook in deze fase zullen interviews gehouden worden, daar de bereidheid van alle betrokkenen om alle gegevens centraal beschikbaar te stellen een belangrijke rol speelt.

Het maken van afspraken tussen de geïnterviewden en de NAM zal in deze 2 fasen geschieden door de heer van Dongen, hoofd administratieve dienst.

Na rapportage van de onderzoekresultaten van deze 2 fasen (omstreeks eind oktober) bestaat de mogelijkheid van een (eventueel bijgestelde) vervolgo opdracht voor de fasen C (adviseren omtrent de verhouding met SML) en D (adviseren omtrent de keuze van de leverancier van een pakket en het automatiseringsplan). Mocht in een van de hiervoor genoemde fasen van het onderzoek een beroep op u worden gedaan, dan verzoeken wij u hieraan uw volle medewerking te willen verlenen.

Van de ontwikkelingen wordt u op de hoogte gehouden.

*Namens de directie,
drs. A.J.L.M. Mallens,
directeur-ekonoom,
voorzitter Stuurgroep Automatisering.*

DE BEKENTENIS (naar Reinard Mey)

Van muur tot muur het zijn vier stappen.... van deur tot raam zes en 'n half, maar het raam is veel te hoog en veel te ver van 't harde bed om erdoor ook maar iets te zien.

Behalve een stukje grauwe hemel, het zal zowat bij zeven zijn.....ze hebben mij het polshorloge en m'n kleren afgenomen en in een streepjes pak gekleed..... ja,..... in een streepjespak gekleed.

Ik weet niet wat ze van me willen - waar dient al dat gevraag nu voor?

Waarvoor dat eindloze verhoor, ik begrijp niet wat ze bedoelen, ik weet niet wat ze van me willen.

Slechts een paar uur is het geleden het was nog midden in de nacht dat ze me weg hebben gesleept met de geweren in de aanslag alsof ik een moordenaar ben, ja,..... alsof ik een moordenaar ben.

Neen..... huilen doe ik nu niet langer, ja m'n handen doen nog pijn..... van 't bonken op de stalen deuren; ik heb het eten weggegooid en m'n etensbak vertrappt. Men heeft m'n haar gemillimeterd en pijnigen met allemacht maar ik heb echt niets meer te zeggen..... als straf ben ik m'n deken kwijt 's nachts is het koud in m'n cel, ja..... 's nachts is het koud in m'n cel.....
Ik heb nu toch het voer gegeten..... koolrapen met beschimmeld brood.
Na de verhoren van vanmorgen wordt mijn raam ook geblindeerd.....
Nu is het dag en nacht gelijk.
Niet één geluid klinkt door de muren, alleen m'n adem kan ik horen, om het 'peertje' aan het plafond dat boven me hangt aan een draadje, zoemt ongeduldig steeds een vlieg..... zoemt ongeduldig steeds een vlieg.....
Af en toe hoor ik ergens stappen dan komen ze om me te halen en zetten me voor een microfoon..... ze vragen steeds opnieuw hetzelfde, wanneer ik val..... mag ik gaan zitten.
Men brengt mij terug naar de cel, weer verwijderen zich de stappen en komen na uren terug of wie weet..... na een paar minuten en dan begint alles opnieuw.
Dan begint alles opnieuw.....
Vandaag moet ik een blinddoek om,.... weer leiden ze me door de gangen, nu draaien ze een geluidsband af.
Na lange tijd kan ik m'n stem niet van de hunne onderscheiden.
Het tijdsbesef heb ik verloren, zo 'n pech heeft nu ook die vlieg die nog steeds om de lamp heen zoemt om in m'n cel te belanden.
Gelijk gevangen, gelijk gehangen..... gelijk gevangen, gelijk gehangen.....
Kijk..... ze vertrapten nu mijn bril en wat hadden ze een lol!, toen ze mijn trouwring ook daarna, met een scherpe tang verknipten terwijl ik machteloos moest toezien.
Zal ik nu maar iets verzinnen zodat ze mij niet langer tarten want dan krijg ik morgen weer soep en brengt men mij een warme deken.
Ik zal maar zeggen het is waar.....
IK ZAL MAAR ZEGGEN.....HET IS WAAR.....

P. Eelants.

WORDT LID VAN AMNESTY INTERNATIONAL.....

HOREN EN ZIEN

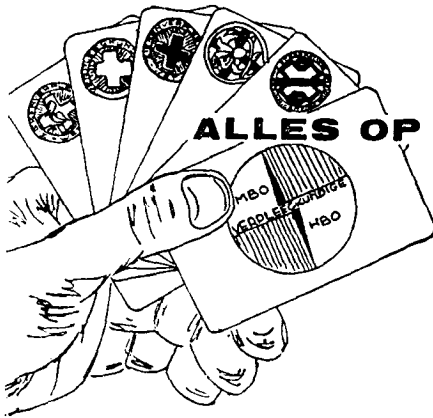

Vrijdag 28 oktober a.s.

VIDEO-FILM

terugblik 5 jaar zeskamp
aanvang 20.00 uur in de lounge

* 5jaar ZESKAMP *

ALLES OP ÉÉN KAART ?

**CFO: CNV-bond
voor Overheid,
Gezondheid,
Welzijn en Sociale
Werkvoorziening**

DE CFO WIL MET VERPLEEGKUNDIGEN EN VERZORGDEN PRATEN OVER DE TOEKOMST VAN DE OPLEIDINGEN IN DE VERPLEGING

De Beroepsgroep Verpleegkundigen en Verzorgenden van de CPO organiseert in een vijftal plaatsen in het land, bijeenkomsten voor Verpleegkundigen en Verzorgenden.

Doel van deze bijeenkomsten is: Inzicht te verschaffen over de ontwikkelingen in de opleidingen voor verpleegkundigen en verzorgenden in de afgelopen jaren en te bezien welke consequenties dit heeft gehad en nog heeft, voor het werkveld. Het eerste deel van de avond zal worden ingeleid door Mw.K.v.d.Luitgaren, verpleegkundig Beleidsmedewerkster CFO, met een kort historisch overzicht over de opleidingen.

Het tweede deel van de avond zal worden besteed aan het advies van een ambtelijke werkgroep over een nieuwe opleiding MBO-vp.

Met de invoering van de voorstellen van deze ambtelijke werkgroep zal de uitoefening van de verpleging zich gaan voltrekken op twee deskundigheidsniveau's. Mw. B.Eerland van Vliet, verpleegkundig Beleidsmedewerkster CFO zal een uitvoerige toelichting geven.

De algehele leiding op deze avonden is in handen van Dhr.H.Hulsebosch, Bestuurder CFO.

Graag willen wij met u bespreken welke invloed deze ontwikkelingen kunnen hebben op de toekomst van uw beroep en op uw positie in het dagelijks werk.

De bijeenkomsten vinden plaats op:

21 SEPTEMBER in GRONINGEN

Academisch Ziekenhuis

Oostersingel 59

3 OKTOBER in BREDA
Ignatius Ziekenhuis
Wilhelminasingel 32
Vanaf NS station met alle bussen
te bereiken.

17 OKTOBER in AMSTERDAM
Academisch Ziekenhuis der
Vrije Universiteit
De Boelenlaan 1105
vanaf NS station de CN bussen
65-146-147-170-171-172

10 OKTOBER in 's HERTOGENBOSCH
Groot Ziekengasthuis
Nieuwstraat 34

19 OKTOBER in APELDOORN zuid
Lucas Ziekenhuis
Albert Schweitzerlaan 31
vanaf NS station buslijn 9.

WIST U DAT.....

- * Het weer zich dit jaar wel erg sterk aan het jaargetijde houdt
- * Het 31 augustus nog 29° was en 1 september we meteen in de herfst zaten
- * De Zeskamp hier de dupe van is geworden
- * We op 3 september regen en storm hadden in plaats van het jaarlijks zeskamp zonnetje.
- * 's Avonds voor het D.I.O.bestuur gelukkig het zonnetje scheen.
- * Het zeskamp-feest eindelijk dank zij de stier zo'n 250 mensen trok.
- * De bierkraan tussen 22.00 en 24.00 uur bijna niet dicht stond
- * De TPNertjes de beste roderijders zijn geworden
- * Na stand nm.4 de meesten van de stier aflagen
- * We alle mensen willen bedanken die 's middags hebben opgeruimd na het laatste spel
- * Het teleurstellend was te moeten constateren dat er zo weinig verpleegafd. dit jaar hebben meegedaan
- * F.C.Ignatius in stijl naar Engeland gaat
- * F.C.Ignatius het voetbaltournooi van het Elisabeth Ziekenhuis in Tilburg heeft gewonnen
- * Zij ongeslagen kampioen werden, 6 gewonnen en een gelijk
- * Verio onze nieuwe aanwinst van de 17 doelpunten er tien maakte
- * We nu een internationaal hebben bij F.C.Ignatius
- * Verio geen broer is van Henk

- * Alle spelers van F.C.Ignatius alle volgende bedrijven hartelijk dank zeggen voor het schitterend uitgaans-tenue: Albouw Breda, Ing.bureau H.v.Haagen - Scaldis Tours - de firma Cohen - Asselbergs en Nachenius b.v. en de firma Stöpler
- * Er op 19 november een jubileum wedstrijd wordt gespeeld i.v.m. 15 jaar D.I.O. tussen F.C.Ignatius en Bredaas elftal van de BIC-competitie.
- * Ons Ziekenhuis nu ook een veteranenelftal heeft
- * Zij gaan overwinteren in Spanje
- * U nog steeds stickers kunt kopen t.b.v. FC Ignatius
- * Het Engels van de spelers met de maand beter wordt
- * "Da gif ik oe op un briefke" het motto is geworden voor het Karnaval 1984
- * Het 11-11 plaats vindt op 12 november in het Turfschip
- * Dr.Mendelaar samen met het Zeepaard meedoet aan het songfestival voor het Bredaas Karnavalslied
- * Het 25 november een geweldig jubileum-feest gaat worden
- * Het weer wel genoeg is voor deze keer; tot volgende maand.

d'n Willem

UITSLAG DIO-VAKANTIE-FOTOWEDSTRIJD

De foto van Lia Brekelmans sprong er duidelijk uit door z'n originaliteit.

Het is ook een foto die de vakantie typeert met een leuke compositie en goede beeldvulling.

Er is duidelijk moeite gedaan om een goede foto te maken en wordt daarom beloond met de eerste prijs.

*Lia Brekelmans, afd. 22
Zon - zee - zand en zonnebrandolie, dingen die belangrijk zijn voor een fijne vakantie.*

De tweede prijs gaat naar Mevr. J. Smits-Tan, omdat zij met haar foto toch een stukje lands sfeer heeft weten vast te leggen.

*Portugal
Dagtrip*

Tosca de Lange heeft de derde prijs gewonnen met een foto van haar zoon met een pruik van zeewier op zijn hoofd, Niet omdat het foto-technisch zo goed in elkaar zit, maar omdat het onderwerp zo leuk is.

Met een pruik van zeewier ben ik net een Indiaan.

Mocht U bij deze foto's denken dat U thuis nog wel leukere vakantie-foto's heeft en dat u ook wel mee had kunnen doen.

Dan krijgt u volgend jaar een herkansing, want het aantal inzendingen was diep treurig (7), van de ongeveer 800 leden.

Met genoeg zien ik volgend jaar de stapels inzendingen tegemoet, zodat de keus wat groter is. Alvast succes.

*D.I.O. foto-graaf,
Wil Goedhart.*

KARNAVAL 1984

Het D.I.O. bestuur heeft een kommissie samengesteld die tot taak heeft het Kolderspuitersfeest 1984 voor te bereiden. Daar hoort ook bij een Raad van Elf samen te stellen.

Hij of zij die interesse heeft om zitting te nemen in de Raad kan zich opgeven voor 15 oktober a.s. via een briefje in de D.I.O. bus.

Uit diegene die zich opgeven zal de kommissie een Raad van Elf formeren.

Kommissie Kolderspuiters.

Wie wordt het duizendste D.I.O.-lid?

Geachte medewerkers/sters,

Onze Personeelsvereniging viert 25 november a.s. haar vijftien jaar bestaan.

Het Bestuur van D.I.O. (Door Inspanning Ontspanning) zou graag op die avond het duizendste lid verwelkomen met een leuke verrassing.

Van de ongeveer 1400 medewerkers zijn er ongeveer 806 lid van D.I.O.

D.I.O. organiseert verschillende evenementen:

<i>Volleybal</i>	<i>Jaarlijks fietsenrally</i>
<i>Voetbal</i>	<i>met barbeque</i>
<i>Rikken</i>	<i>Zwemmen</i>
<i>Karnaval</i>	<i>Etcetera</i>

Voor de niet-leden vul het onderste strookje in en stop het in de D.I.O. bus tussen restaurant en lounge. Graag vóór 1 november a.s.

Onze hartelijke dank.

Het D.I.O.-bestuur.

WIE WORDT HET DUIZENDSTE DIO-LID?

Naam: _____ Voorletters: _____

Adres: _____ Te: _____

Afdeling: _____ Empl. nr.: _____

Personalia

HUWELIJKEN

Carine Mathijssen, adm.medew. poli inw.gen. en Nico Boom op 23-9-83
Karin Weijers, apothekersassistente en Guus Rutten op 23-9-83
Gemma Reijrink, secretaresse afd. 07 en Frits Lind op 30-9-83
Janny Janssens, voedingsassistente afd.01 en Peter Nuyten op 25-8-83

GEBOREN

JAN JAAP Fam. Meester-Klomp, verpleegkundige afd. 16/17
op 4 september 1983
JETTIE Fam. Koniuszek-Persoon, 1e verpleegkundige O.K.
op 19 augustus 1983
ERIC Marianne Verpalen en Johan van Canneyt
op 8 augustus 1983

OVERLEDEN

Mej.P.Vullers medewerkster gipskamer 28 augustus 1983

BEDANKJES

Voor de ontvangen attenties tijdens hun ziekte, ter gelegenheid van verloving, huwelijk, geboorte e.d. bedanken:

Leon en Monica Schelfhout-Klein Overmeen; verpleegkundige afd.14
Tessima en Frank Oomens; medewerkster postkamer
Arga en Ad Verbeek-Boom; 1e verpleegkundige O.K.
Lia en Peter Pellis-Kerstens; functie laborante
Albert Monsieurs; leerling verpleegkundige en Marjolein Dogenaar; leerl.verpl.
Chris en Machteld Langenberg; poortassistent, arts
Agatha Beerens-Schouten, verpleegkundige 03
Fam.de Jongh-Frijters; techn.dienst

IN DIENST PER 1 AUGUSTUS 1983

Mej. A.de Leur Pool adm. medewerkster personeelszaken

IN DIENST PER 16 AUGUSTUS 1983

Dhr. M.W.M. Ververs Stagiaire Civiele dienst

IN DIENST PER 1 SEPTEMBER 1983

Mevr. M.E.van Pruissen-van Ark	Pool voedingsassistente	voedingsdienst
Dhr. R.A.Bal	weekend-hulp	centrale keuken
Mej.M.van den Belt	archieffmedewerkster	microverfilming
Mej.E.N.Brouwer	adm.medewerkster	poli cardiologie
Dhr. R.G.H.M.Douze	leerling kok	centrale keuken
Dhr. H.J.M.van Gaalen	Hoofd goederenbeheer	Civiele dienst
Dhr. J.E.M.Hamans	Assistent hoofd inkoop	inkoop
Mvr.Y.M.W.D.Martens-Heykant	Pool radiodiagn.lab.	centraal med.dienst
Dhr.P.A.C.M.Koch	leerling kok	centrale keuken
Dhr.J.H.M.Lips	verpleegkundige	afd.10/19 (terug uit mil.dienst)
Mej. M.C.J.Schot	pool verpleegkundige	verpleegk.dienst
Dhr. P.C.M.Verbraak	verpleegkundige	verpleegk.dienst (terug uit mil.dienst)
Mevr. J.Sluyter-Vermeulen	pool verpleegkundige	verpleegk.dienst
Mevr. M.I.M.Dames-Seveke	tandartsassistente	tankheelk. gehandicapt.
Mevr. A.Herreygers-Vriends	pool ziekenverzorger	centraal med.dienst
Mej. H.Werson	pool funktielaborante	centraal med.dienst

UIT DIENST PER 1 SEPTEMBER 1983

Mevr. M.Dames-Bot	apothekersassistente	apotheek
Dhr. J.Budding	leerling kok	centrale keuken
Mej. P.Gommers	verpleegkundige	afdeling 05
Mej. L.Herrings	weekendhulp	civiele dienst
Mevr. Y.Martens-Heykant	röntgen-laborante	röntgenafdeling
Dhr. H.Janssens	weekendhulp	centrale keuken
Mevr.M.Schelfhout-Klein	Overmeen poolverpleegkundige	verpleegk.dienst
Mevr.J.Beerens-de Laat	medew. schoonmaak	schoonmaakdienst
Dhr. M.van de Leur	leerling kok	centrale keuken
Mevr.E.van de Weele-Prins	leerling verpleegkund.	opleidingen
Mej.W.den Ridder	verpleegkundige	afdeling 05
Mej.L.Rozendaal	leerling verpleegk.	opleidingen

UIT DIENST PER 1 SEPTEMBER 1983 (vervolg)

Mej. M. Schot
Mevr. J. Sluyter-Vermeulen
Mevr. A. Herreygers-Vriens
Mej. H. Werson
Mevr. M. Hubers-de Wolf

Verpleegkundige
1e Verpleegkundige
Ziekenverzorgster
Functielaborante
Verpleegkundige

afd. 21
afd. 05
poli cardiologie
Functieafdeling
IC/MC

IN DIENST PER 16 SEPTEMBER 1983

Mej. P. Gommers

Pool-verpleegk.

verplk. dienst

EERVOLLE VERMELDINGEN DIO VAKANTIE-FOTO-WEDSTRIJD

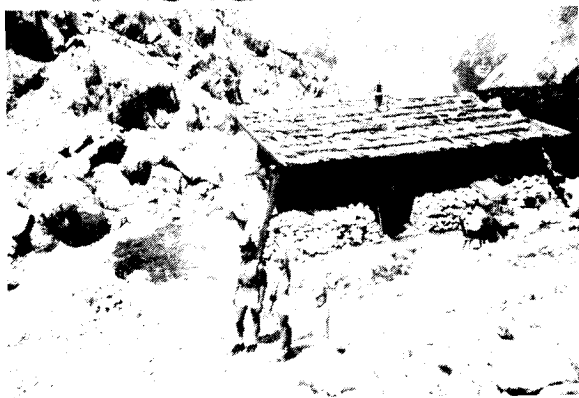

"Ruggespraak"

Christ Termohlen (M.T.A.)

*Ons dochtertje vroeg:
"Is dit nou de hut van
"opa berg" en Heidi?"*

*Anton Joosen
afd. Schoonmaak*

Lizette Berkers, afd. 11

"Everybody can be a Sculpture"

Bob Leclercq (Personeelszaken)

St. Nicolaas- is weer op komst

Het is misschien nog vroeg om over St. Nicolaas te beginnen, maar St. Nicolaas laat weten, dat hij op 27 november a.s. weer een bezoek zal brengen aan het Ignatius Ziekenhuis, voor de kinderen van D.I.O.-leden.

Kinderen die graag willen komen, moeten hun ouders onderstaand strookje in laten vullen.
Gelieve dit in te leveren vóór 1 november 1983 in de D.I.O. bus bij de lounge.

Na 1 november is het niet meer mogelijk aanmeldingen te accepteren daar St. Nicolaas op tijd inkopen moet gaan doen. Leeftijd van de kinderen is vanaf 2 jaar t/m 7 jaar.

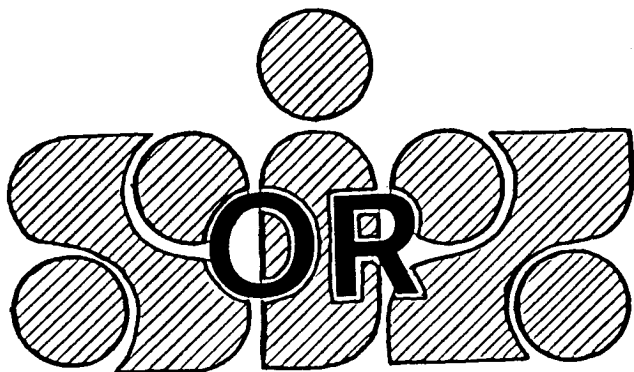
OPGAVESTROOKJE ST. NICOLAASMIDDAG

Naam en achternaam kind: _____

Meisje / Jongen

Leeftijd: _____

Afdeling waar vader of moeder werkt: _____

INFORMATIE

O.R. NOTITIE OVER DE WERKWIJZE EN INTERNE ORGANISATIE v.d. O.R. (RELATIE OR - BESTUURDER)

1. INLEIDING

Aan het ontstaan van deze notitie liggen naast een groeiende behoefte aan meer duidelijke taakomschrijvingen binnen de Ondernemingsraad, een aantal ervaringen en toekomstverwachtingen ten grondslag. Steeds duidelijker wordt het dat indien hierop niet adequaat wordt gereageerd, voor de toekomst problemen gaan ontstaan voor zowel het overleg tussen Bestuurder en Ondernemingsraad, als wel de grenzen van noodzakelijke tijd investering van de individuele Ondernemingsraadsleden.

Het functioneren van de Ondernemingsraad is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van Ondernemingsraad en Bestuurder.

In goed overleg zullen de oplossing gezocht dienen te worden. De voorstellen hebben gevolgen voor de leden van de Direktie in de zin van een mogelijk groter beroep op hun beschikbare tijd. Voor de leden van de Ondernemingsraad zal een sterkere structurering van werkzaamheden moeten leiden tot enigerlei mate beperkte aandachtsgebieden.

Het te creëren bredere en meer intensieve contact tussen Ondernemingsraad en Direktie zal mogelijk een grote bijdrage kunnen vormen aan de medezeggenschap binnen ons ziekenhuis. Tegerlijker tijd zal een grotere efficiëntie vanuit de Ondernemingsraad kunnen bijdrage tot minder procedure perikelen. Beiden zullen zodanig moeten worden gewogen, dat het begrip -overleg- die inhoud kan behouden die wij er aan toe willen kennen.

2. ACHTERGRONDEN

Voor de individuele OR-leden wordt het steeds moeilijker, zo niet onmogelijk om alle onderwerpen die in de Ondernemingsraad- en/of Overlegvergadering ter sprake komen, nog volledig te overzien. Een indeling op aandachtsgebieden heeft in het verleden onvoldoende gefunctioneerd.

Op de Overlegvergaderingen zijn steeds frekwenter twee of meer Direktie-leden aanwezig, al dan niet vergezeld door meerdere Hoofden van dienst. Deze bijeenkomsten hebben een uitermate informatief karakter, waarbij een in tijd gemeten uitvoerige, maar in diepgang beperkte discussie wordt gevoerd. Onder tijddruk moet vaak te snel worden overgegaan tot een volgend agenda-punt.

Soms is overleg in tweede termijn gewenst. Op deze wijze wordt de Overlegvergadering tot een vraag- en antwoordspel waarmee het begrip -overleg- onrecht wordt aangedaan.

Ook de Ondernemingsraadvergaderingen vertonen als gevolg van de onderwerpen waarover in de voltallige vergadering informatie wordt uitgewisseld en verwerkt een vervlakkend karakter.

Te vaak kan de discussie niet echt worden afgesloten en moet te snel tot besluitvorming worden overgegaan.

Voor de toekomst moet dan nog rekening worden gehouden met het toevoegen van een aantal verplichte onderwerpen, zoals

- Functie Waardering Gezondheidszorg
- ARBO Wetgeving
- uitbreiding takenpakket Ondernemingsraad vanuit de C.A.O.
- perikelen rondom budget-financiering
- voorbereidingen tot nieuwbouw

Op deze wijze doorgaan kan haast tot niets anders leiden dan een Ondernemingsraad die niet in staat is te verwerken wat aangedragen wordt c.q. verplicht gesteld is. Welke functie zal die Ondernemingsraad nog kunnen vervullen, anders dan vanuit onvermogen reagerend?

3. OPZET

Getracht is te komen tot een zodanige afstemming waarbij de essentiële inhoud van de Overlegvergadering behouden dient te blijven. De Ondernemingsraadvergadering krijgt een meer opiniërend en besluitvormend karakter. Tegelijkertijd kan de verwerkingscapaciteit van de Ondernemingsraad toenemen. En wel op een zodanige wijze dat elk individueel OR-lid betrokken blijft bij en invloed kan hebben op de besluitvorming binnen de Ondernemingsraadvergadering.

In het verleden is in de reglementen van de Ondernemingsraad de mogelijkheid opgenomen om voor specifieke onderwerpen/onderdelen een vaste commissie in te stellen. Gekonstateerd moet worden dat van deze mogelijkheden onvoldoende gebruik is gemaakt. Er bestaat onvoldoende aansluiting tussen de werkerterreinen van de OR-kommissies en de organisatiwijze van het ziekenhuis.

In de nieuwe opzet is een meer directe aansluiting gezocht tussen OR-kommissies en organisatiestructuur, analoog aan opdeling van Directie-taken. Op het eerste gezicht een vreemde gewaarwording dat een Ondernemingsraad, staande buiten de organisatie zich daarop aanpast. Hoewel de Ondernemingsraad hiermee geenszins een bevestiging van de taakverdeling binnen de organisatie wil vastleggen, lijkt dit tot de meest praktische oplossing te leiden.

Met name omdat van hieruit een ontlasting van de Overlegvergadering kan plaats hebben. De mogelijkheid ontstaat nu om het informatieve voor een groot deel te verleggen naar een bijeenkomst tussen een specifieke directeur (en/of deskundige) en de OR-kommissie die dit aandachtsgebied bestrijkt. Van daaruit is het ook mogelijk deze OR-kommissies als vaste voorbereidingsgroepen te laten opereren ten behoeve van de Ondernemingsraad. Hiermee kan een vaste en voor ieder duidelijke taakverdeling binnen de Ondernemingsraad worden vastgelegd.

Voorwaarden voor een dergelijke werkwijze zijn onderkenning van het belang, vertrouwen en rapportage.

De bij deze bijeenkomsten tussen leden van de Directie en OR-kommissies betrokkenen dienen het wederzijds belang in te zien en bereid te zijn daaraan hun bijdrage te leveren.

De frekwentie van deze bijeenkomsten zal afhankelijk zijn van de wederzijdse behoefte. Met name voor commissie-leden zal deze manier van werken een grotere zelfwerkzaamheid vragen. Vanuit de bijeenkomst met Directie-leden zal de voorbereiding voor de OR- en Overlegvergadering door de commissie verzorgd moeten worden. Daarnaast dient een zorgvuldige rapportage plaats te vinden van hetgeen besproken is. Zowel Ondernemingsraad als Bestuurder dienen met de inhoud bekend te zijn. Ter voorbereiding voor de Ondernemingsraad bespreekt de commissie de verkregen informatie in eigen bijeenkomst. Indien zulks wenselijk is, ter beoordeling aan de Ondernemingsraad, wordt door de commissie een OR-stellingname voorbereid.

Voor zowel Directie als Ondernemingsraad is het belangrijk dat de bijeenkomsten tussen Directie-leden en OR-kommissies zich binnen de afgesproken kaders bewegen. Van beide "partijen" mag verwacht worden dat zij hierop toezien.

Te strakke regeling kan anderzijds tot verstarring leiden.

Met name de arbitraire indeling van de aandachtsgebieden van de Commissies moet indien noodzakelijk niet tot belemmeringen leiden. Gekombineerde bijeenkomsten met meerdere commissies en/of Directie-leden dient dan ook mogelijk te blijven. Mogelijk zelfs in de vorm van Overlegvergadering.

4. UITWERKING

De Ondernemingsraad kent vier vaste commissies:

- Dagelijks Bestuur
  - Sociale Zaken
  - Financiële Zaken
  - Organisatie en Bouw
-

Elke commissie draagt uit zijn leden een OR-lid voor als voorzitter. De Ondernemingsraad benoemt hem/haar. De voorzitter draagt zorg voor de voortgang van de commissie en heeft t.a.v. de commissie dezelfde taak als de voorzitter van de Ondernemingsraad.

De commissie kiest uit zijn midden een secretaris. Deze stelt de eerste week van elke maand een verslag over de voortgang van de commissie gedurende de afgelopen maand beschikbaar aan het Dagelijks Bestuur OR. In dit overzicht wordt speciaal aandacht besteed aan eventueel van de Directie ontvangen informatie. De secretaris OR draagt zorg voor verspreiding onder alle OR-leden.

Het Dagelijks Bestuur krijgt een duidelijker coördinerende en initiërende taak ten aanzien van de besluitvorming.

Daarnaast kan de vertegenwoordigende functie van het Dagelijks Bestuur beter tot zijn recht komen.

Elke commissie kan aan de OR voorstellen doen om voor deelonderwerpen een onderwerpgroep in te stellen. Dit vooral om langer lopende onderwerpen te behandelen. Tegelijkertijd kunnen niet OR-leden op deze wijze betrokken worden bij OR-werkzaamheden. De Ondernemingsraad beslist over de instelling van een onderwerpgroep. Minimaal één OR-lid moet deelnemen in een onderwerpgroep. Dit OR-lid zorgt voor de verslaglegging naar commissie en Ondernemingsraad. Verslaglegging geschiedt schriftelijk.

5. TAKEN VASTE KOMMISSIES

5.1 Dagelijks Bestuur (DB)

Samenstelling: - voorzitter OR
- vice-voorzitter OR
- secretaris OR

Het DB wordt ondersteund door de secretaresse/ambtelijk secretaris.

Taak: - voorbereiden OR- en Overlegvergadering
- opstellende agenda OR-vergadering
- met Bestuurder opstellen agenda Overlegvergadering
- verzamelen en distribueren van agendastukken
- behandelen ingekomen post
- doornemen, waar nodig distribueren naar commissies
- (doen) opstellen van concept reacties
- coördineren van commissie werkzaamheden
- distribueren van commissie verslagen
- afstemmen van commissie werkzaamheden
- voeden van commissies met beschikbare info

- vertegenwoordigt de Ondernemingsraad
  - onderhoudt kontakten met andere OR-en, instellingen
  - participeert, waar nodig in "huisdiskussies" etc.
  - mogelijk bijwonen van Bestuursvergaderingen
- verzorgen van OR-info naar buiten
  - belegt evt. discussie-avonden
  - verzorgt middels onderwerpgroep bijdrage Singel 33
  - onderzoekt andere mogelijke info kanalen
- verzorgen van de verkiezingsprocedure

Ter verzorging van de informatie naar de medewerkers wordt door de OR een onderwerpgroep ingesteld. Vanuit het DB neemt de vice-voorzitter hierin deel en zal als coördinator optreden. Tevens onderzoekt deze groep andere communicatiemiddelen en doet hierover voorstellen aan de OR. De OR beslist over gebruik.

5.2 Kommssie Sociale Zaken

Samenstelling: - vier OR-leden
 - max. drie niet OR-leden

Taak:

Deze kommissie bereidt voor de Ondernemingsraad alle onderwerpen voor welke gelegen zijn op het beleidsterrein van de Directeur Patiëntenzorg. In overleg met de Directeur Patiëntenzorg worden bijeenkomsten gepland waarin vanuit de Direktie informatie wordt verstrekt op het beleidsterrein van de Directeur.

Werkwijze:

De kommissie wordt gevoed met informatie vanuit:

- De Ondernemingsraad
  - vanuit de ingekomen post door het DB
  - vanuit andere kommissies via het DB
  - rechtstreeks door OR-leden
- de Bestuurder
  - intern en extern jaarverslag
  - meerjaren aanpakplan sociaal beleid
  - overzichten ziekteverzuim, vacature-stelling etc.
  - info-bijeenkomsten met Directeur Patiëntenzorg/deskundige
- Derden
  - medewerkers in het ziekenhuis
  - opleidingsinstituten
  - beroep- en vakorganisaties
  - verslagen van symposia e.d.

De kommissie beoordeelt de informatie in de eigen kommissievergadering. Indien de kommissie van oordeel is dat aanleiding bestaat tot het opstellen van een OR-reaktie, wordt een konsept via het DB aan de Ondernemingsraad voorgelegd.

Indien er aanleiding bestaat tot het inwinnen van meer info wordt een afspraak gemaakt met de Directeur Patiëntenzorg en/of deskundigen. Waar nodig gebeurt zulks gezamenlijk met een andere kommissie of Directeur.

De Ondernemingsraad benoemt op voorstel van de kommissie uit de OR-leden van de kommissie een voorzitter. Deze coördineert de werkzaamheden van de kommissie. Tevens overlegt deze met de Directeur Patiëntenzorg over te beleggen info-bijeenkomsten. De kommissie-voorzitter is woordvoerder van de kommissie in de Ondernemingsraad- en Overlegvergaderingen.

5.3 Kommissie Financiële Zaken

Samenstelling: - vier OR-leden

- max. drie niet OR-leden

Taak:

Deze kommissie bereidt voor de Ondernemingsraad alle onderwerpen voor welke gelegen zijn op het beleidsterrein van de Directeur Econoom. In overleg met de Directeur Econoom worden bijeenkomsten gepland waarin vanuit de Direktie informatie wordt verstrekt op het beleidsterrein van de Directeur Econoom.

Werkwijze:

zie 5.2 Kommissie Sociale Zaken.

5.4 Kommissie Organisatie en Bouw

Samenstelling: - vier OR-leden

- max. drie niet OR-leden

Taak:

Deze kommissie bereidt voor de Ondernemingsraad alle onderwerpen voor welke gelegen zijn op het beleidsterrein van de Directeur Bouw. In overleg met de Directeur Bouw worden bijeenkomsten gepland waarin vanuit de Direktie informatie wordt verstrekt op het beleidsterrein van de Directeur Bouw.

Werkwijze:

zie 5.2 Kommissie Sociale Zaken.

6. AANPAK

Voor op de gewijzigde manier kan worden gewerkt moet een aantal stappen worden gezet nu de Ondernemingsraad zich heeft voorgeno- men daarnaar te streven:

- Instemming verkrijgen van de Bestuurder.

Wil de voorgestelde taakverdeling praktisch hanteerbaar zijn, dan zal de Bestuurder zijn instemming moeten geven aan en bereid zijn medewerking te verlenen aan deze nieuwe vorm van informatie uitwisseling.

Het is mogelijk dat vanuit de Direktie wijzigingen worden voorgesteld. De OR mag verwachten dat vanuit de Direktie dan een uitgewerkt voorstel wordt voorgelegd.

- Voorbereiden van eventueel reglementswijzigingen
Een taak voor het DB.
  - Indien mogelijk beginnen met deze opzet zodra de reglementswijzigingen zijn aangeboden aan de Bedrijfskommissie.
-

WIE - WAAR ONDERNEMINGSRAAD

Onderstaand een overzicht van de O.R.-leden en waar zij te bereiken zijn.

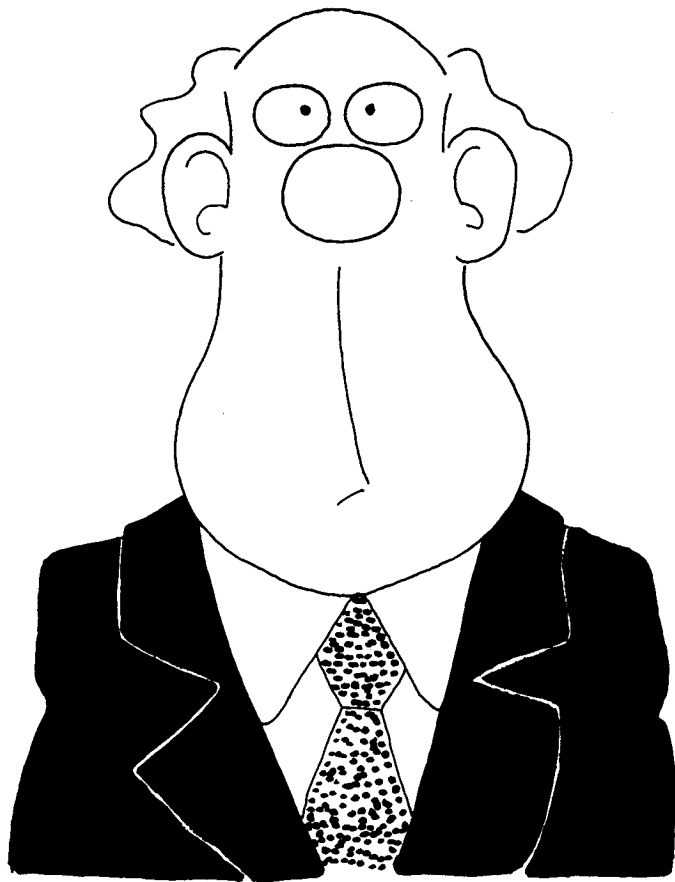
<u>Naam</u>	<u>Afdeling</u>	<u>Telf.nummer</u>
R. Bakkers (voorzitter)	O.K.	2458
P. Eelants	Goederenontvangst	2066
M. v.d.Hoogen-Kandelaars	08	2218
G. v. Pelt	Schoonmaak	2130 of via 1184
N. Reichardt	Bloedafname	2226
L. Schelfhout	14	2215 - 2204
J. Sep	07	2031
R. v.d. Smissen	13	2225
M. Soepenbergh-v.d. Made	Maatschappelijk Werk	2234
H. Smits (plv. voorz.)	Acute Hulp Poli	2548 - 1308
B. Sprengers (secretaris)	Kunstnieren centrum	2100 - 1316
C. Termohlen	Instrumentmakerij	2343
A. Valkema	Nucleaire geneesk.	2052 - 1191
A. Vissers	Technische Dienst	2228
A. v. Zoelen-de Jong	Röntgen	2323

Secretaresse O.R.: E. Oosterhaven-den Drijver.

O.R. Secretariaat: derde etage leerlingenflat, toestel 2151.

Maandags en donderdags bereikbaar.

"WAT WILLEN ZE NOU WEER?"